

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

september 2020

220228-B.18-9

Ljubljana, Oktober 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.18-9

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

september 2020

Ljubljana, Oktober 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar. Obdelave podatkov, postopki zagotavljanja skladnosti in poročilo so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani.

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta se brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.18-9
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa zunanjega zraka
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag. ekol. Branka HOFER, gim. mat
Verzija programske opreme:	v3.0 b20200923
Datum izdelave:	Oktober 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>Tiskana verzija:</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. 2x Elektroinštitut Milan Vidmar, knjižni arhiv 1x <i>Elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica. Meritve se nanašajo na september 2020. Vključeni so rezultati meritev kakovosti zunanjega zraka, ki jih pod nadzorom EIMV izvaja TE Brestanica: koncentracije SO₂, NO₂, NO_x, O₃ in meteorološke meritve.

V merjenem obdobju rezultati meritev SO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 77%) ne sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Dnevna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 76%) ne sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO_x na lokaciji (Sv. Mohor 77%) ne sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%.

V merjenem obdobju rezultati meritev O₃ na lokaciji (Sv. Mohor 76%) ne sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Opozorilna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Alarmna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi v merjenem obdobju ni bila presežena.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	9
1.1	KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA	9
1.1.1	Zakonske osnove	9
1.1.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	9
1.1.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	11
1.1.4	Mejne vrednosti merjenih parametrov	11
1.2	METEOROLOGIJA.....	13
1.2.1	Zakonske osnove	13
1.2.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	13
1.2.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	14
2.	REZULTATI MERITEV.....	15
2.1	MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA.....	15
2.1.1	Pregled koncentracij v zraku: SO ₂ – Sv. Mohor.....	17
2.1.2	Pregled koncentracij v zraku: NO ₂ – Sv. Mohor	20
2.1.3	Pregled koncentracij v zraku: NO _x – Sv. Mohor	23
2.1.4	Pregled koncentracij v zraku: O ₃ – Sv. Mohor	26
2.2	Meteorološke meritve	29
2.2.1	Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor.....	29
2.2.3	Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor	32
3.	ZAKLJUČEK.....	35

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004, je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje teh ciljev zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjšega zraka.

1.1 KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA

1.1.1 Zakonske osnove

Monitoring kakovosti zunanjšega zraka zagotavlja država, dolžni pa so ga izvajati tudi povzročitelji obremenitve zunanjšega zraka, ki morajo pri opravljanju svoje dejavnosti v sklopu obratovalnega monitoringa, zagotavljati tudi monitoring stanja okolja, oziroma monitoring kakovosti zunanjšega zraka. Onesnaževanje zunanjšega zraka je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak in je posledica človekove dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, človekovemu zdravju ali pa na kakšen način posega v lastninsko pravico. Monitoring kakovosti zunanjšega zraka zaradi tovrstnega vnašanja obsega spremljanje in nadzorovanje stanja onesnaženosti zraka s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki. Način spremljanja in nadzorovanja je predpisan v podzakonskih aktih – uredbah in pravilniku: Uredbi o kakovosti zunanjšega zraka (Ur.l. RS 9/11 s spremembami), Uredbi o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur.l. RS 56/06) in Pravilniku o ocenjevanju kakovosti zunanjšega zraka (Ur. l. RS, št. 55/11 s spremembami). Ti predpisi so bili sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja (ZVO, Ur. l. RS, št. 32/93; ZVO-1, Ur. l. RS, št. 41/2004 s spremembami). V letu 2007 je bila sprejeta tudi Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS 31/07 s spremembami), ki povzročiteljem obremenitve zunanjšega zraka med drugim predpisuje zahteve v zvezi z ocenjevanjem kakovosti zraka na območju vrednotenja obremenitve zunanjšega zraka.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa so postale obvezujoče tudi Direktive Evropske unije s področja kakovosti zunanjšega zraka, ki jih Slovenija privzema v svojo zakonodajo: Direktiva Sveta 1996/62/ES o presoji in upravljanju kakovosti zunanjšega zraka, Direktiva Sveta 2002/3/ES o ozonu v zunanjem zraku, Direktiva Sveta 1999/30/ES o mejnih vrednostih žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov, trdnih delcev in svinca v zunanjem zraku in Direktiva Sveta 2000/69/ES o mejnih vrednostih benzena in ogljikovega monoksida v zunanjem zraku in Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ter najnovejša Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in sveta o kakovosti zunanjšega zraka in čistejšem zraku za Evropo (Ur. l. EU, L1/52/11, 2008), ki je 11. junija 2010 razveljavila predhodno navedene direktive. Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ostaja po tem datumu še v veljavi.

1.1.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Monitoring kakovosti zunanjšega zraka se v okolici TE Brestanica izvaja od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanji monitoring poteka na stalnem merilnem mestu Sveti Mohor. Na merilnem mestu Brestanica potekajo le meritve meteoroloških parametrov. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate merilne postaje v monitoringu kakovosti zunanjskega zraka:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Klasifikacija merilnega mesta v monitoringu kakovosti zunanjskega zraka:

Merilna postaja	Tip merilnega mesta	Geografski opis	Tip območja	Značilnosti območja
AMP Sveti Mohor	I - industrijsko	32 – razgibano	R - podeželsko	R – stanovanjsko, A - kmetijsko

Slika: Lokacija merilnega mesta v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

V monitoringu kakovosti zunanjskega zraka je uporabljena merilna oprema, ki je skladna z referenčnimi merilnimi metodami. Meritve kakovosti zraka se opravljajo po naslednjih standardnih preskusnih metodah:

SIST EN 14212:2012; SIST

EN 14212:2012/AC:2014:

Standardna metoda za določanje koncentracije žveplovega dioksida z ultravijolično fluorescenco,

SIST EN 14211:2012:

Standardna metoda za določevanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemiluminiscenco,

SIST EN 14625:2012:

Standardna metoda za določanje koncentracije ozona z ultravijolično fotometrijo,

SIST EN 12341:2014:

Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdječih delcev PM₁₀ ali PM_{2,5}

1.1.3 Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov kakovosti zunanje zraka v avtomatski merilni postaji:

Naziv postaje	SO ₂	NO ₂	NO _x	O ₃
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanje zraka TE Brestanica, september 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanje zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s priloženo 1 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanje zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanje zraka TEB za leto 2020.

1.1.4 Mejne vrednosti merjenih parametrov

V skladu z **Zakonom o varstvu okolja** (Ur. l. RS, št. 41/04 s spremembami) je na območju Republike Slovenije v veljavi **Uredba o kakovosti zunanje zraka** (Ur. l. RS, št. 9/11 s spremembami), ki določa normative za vrednotenje kakovosti zraka spodnjih plasti atmosfere.

Legenda uporabljenih kratic zakonsko predpisanih koncentracij v poročilu:

kratica	pomen
MVU	urna mejna vrednost
MVD	dnevna mejna vrednost
AV	alarmna vrednost
OV	opozorilna vrednost
VZL	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi
AOT40	parameter izražen v (µg/m ³).h, izračunan za določeno obdobje kot vsota razlik med urnimi koncentracijami, ki presegajo 80 µg/m ³ in so izmerjene med 8. in 20. uro ter vrednostjo 80 µg/m ³ urnih koncentracij

Mejne in alarmne vrednosti ter kritične vrednosti za varstvo rastlin za žveplov dioksid:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost (µg/m ³)	alarmna vrednost (µg/m ³)
1 ura	350 (ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	500
1 dan	125 (ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost (µg/m ³)	sprejemljivo preseganje (µg/m ³)
zimski čas od 1. oktobra do 31. marca	20	-
koledarsko leto	20	-

Mejne in alarmne vrednosti za dušikov dioksid ter kritična vrednost za varstvo rastlin za dušikove okside:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	200 (velja za NO_2) (ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	400 (velja za NO_2)
koledarsko leto	40 (velja za NO_2)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
koledarsko leto	30 (velja za NO_x)	-

Opomba: Od leta 2010, vključno z njim, za dušikov dioksid ni sprejemljivega preseganja

Opozorilna in alarmna vrednost za ozon:

časovni interval povprečenja	opozorilna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	180	240

* - za izvajanje 16. člena Uredbe o kakovosti zunanega zraka je treba preseganje vrednosti meriti v treh zaporednih urah ali jih za to obdobje predvideti

Ciljne vrednosti za varovanje zdravja ljudi in varstvo rastlin za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost	vrednost $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varstvo rastlin ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $18.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$ v povprečju petih let

Opomba: Skladnost s ciljnimi vrednostmi se ocenjuje od leta 2010. To leto je prvo iz katerega se podatki uporabljajo pri izračunu skladnosti za obdobje naslednjih treh oziroma petih let.

Dolgoročni cilji za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost v koledarskem letu	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $6.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$

Opomba: Doseganje dolgoročnih ciljev še ni datumsko opredeljeno.

1.2 METEOROLOGIJA

1.2.1 Zakonske osnove

Zakon o varstvu okolja (*Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16*), določa, da se monitoring meteoroloških pojavov zagotavlja s posebnim zakonom, to je z Zakonom o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, št. 49/06*), ki je bil dne 11.11.2017 razveljavljen z izjemo tretjega in četrtega odstavka 30. člena, ki se nanaša na pripravo in izdelavo meteoroloških izdelkov. 30. člen je v uporabi do uskladitve četrtega odstavka 23. člena Zakona o državni meteorološki, hidrološki, oceanografski in seizmološki službi (*Uradni list, št. 60/2017*), ki je z dnem 11.11.2017 nadomestil zakon iz leta 2006 Zakon o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, 49/2006*). Zakon obravnava tudi opravljanje meteorološke dejavnosti na avtomatskih meteoroloških postajah, na katerih elektronske naprave samodejno merijo, shranjujejo in pošiljajo podatke meteorološkega opazovanja v zbirke podatkov.

1.2.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Meteorološke meritve se v okolici TE Brestanica izvajajo skupaj z meritvami kakovosti zraka od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meteorološke merilne postaje:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Slika: Lokacije merilnih mest v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

Meritve meteoroloških parametrov se izvajajo po naslednjih merilnih principih:

- Merjenje smeri in hitrosti vetra je izvedeno z ultrazvočnim anemometrom na višini 10 m. Merilnik meri vrednosti trodimenzionalnega vektorja hitrosti vetra. Vektor se določa na podlagi meritve časa preleta zvoka na treh ustrezno postavljenih poteh. Sistem na ta način združuje meritev hitrosti in smeri vetra brez mehansko vrtljivih senzorjev.
- Merjenje temperature zraka je izvedeno z aspiriranim dajalnikom temperature s termolinearnim termistorskim vezjem.
- Merjenje relativne vlažnosti zraka je izvedeno s kapacitivnim dajalnikom, ki s pomočjo elektronskega vezja linearizira in ojača spremembe vlage v zraku ter jih pretvori v ustrezen analogen električni izhodni signal.

1.2.3 Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov meteoroloških meritev v avtomatski merilni postaji Brestanica.

Merilna postaja	Temperatura zraka	Smer in hitrost vetra	Relativna vlaga
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanega zraka TE Brestanica, september 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s priloženo 4 Prilogo o ocenjevanju kakovosti zunanega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanega zraka TEB za leto 2020.

2. REZULTATI MERITEV

2.1 MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ september 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	77

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ september 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	-	76

Pregled preseženih vrednosti: O₃ september 2020

	nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	76

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ do september 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	0	96

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ do september 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	-	97

Pregled preseženih vrednosti: O₃ do september 2020

		nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	8	97

Pregled srednjih koncentracij: SO₂ (µg/m³) za september 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	4	3	6	4	10

Pregled srednjih koncentracij: NO₂ (µg/m³) za september 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	5	4	5	3	4

Pregled srednjih koncentracij: NO_x (µg/m³) za september 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	5	4	6	5	4

Pregled srednjih koncentracij: O₃ (µg/m³) za september 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	81	61	69	63	54

Pregled srednjih koncentracij SO₂ (µg/m³) za 01.10.2019 - 01.04.2020

postaja	*
Sv. Mohor	5

Pregled srednjih koncentracij NO_x (µg/m³) za 01.01.2019 - 31.12.2019

postaja	**
Sv. Mohor	6

2.1.1 Pregled koncentracij v zraku: SO₂ – Sv. Mohor

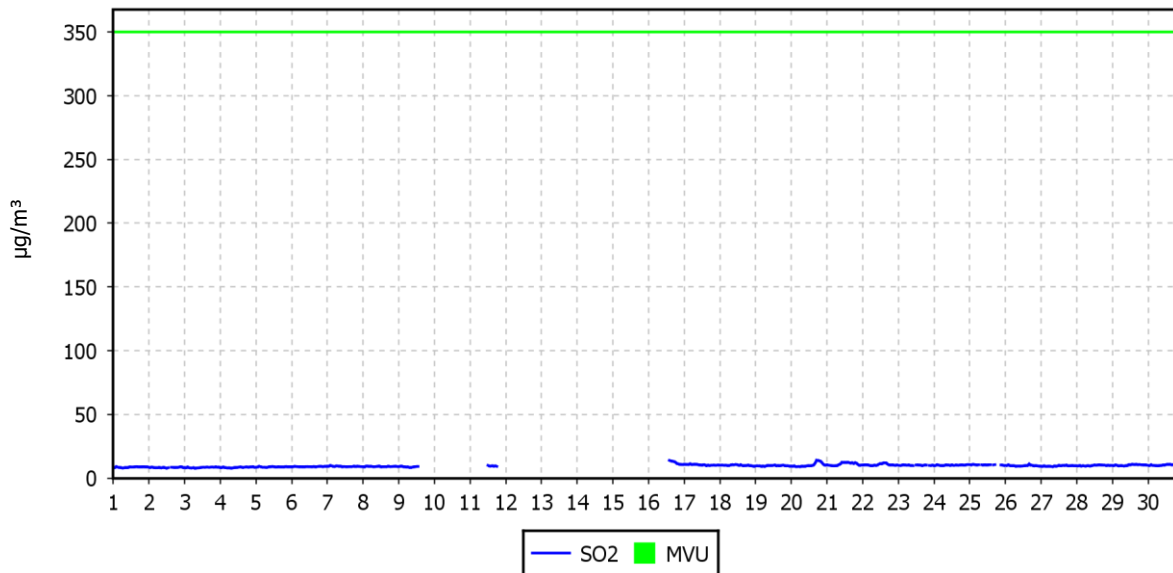
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

Razpoložljivih urnih podatkov:	551	77%
Maksimalna urna koncentracija:	14 µg/m ³	20.09.2020 18:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	11 µg/m ³	21.09.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	8 µg/m ³	03.09.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	10 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 350 µg/m ³ :	0	
Število primerov dnevne koncentracije		
- nad MVD 125 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 500 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	12 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevni koncentracij:	10 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 1.0 µg/m ³	0	0	0	0
1.0 do 2.0 µg/m ³	0	0	0	0
2.0 do 3.0 µg/m ³	0	0	0	0
3.0 do 4.0 µg/m ³	0	0	0	0
4.0 do 5.0 µg/m ³	0	0	0	0
5.0 do 7.5 µg/m ³	0	0	0	0
7.5 do 10.0 µg/m ³	364	66	12	55
10.0 do 15.0 µg/m ³	187	34	10	45
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 70.0 µg/m ³	0	0	0	0
70.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 90.0 µg/m ³	0	0	0	0
90.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	551	100	22	100

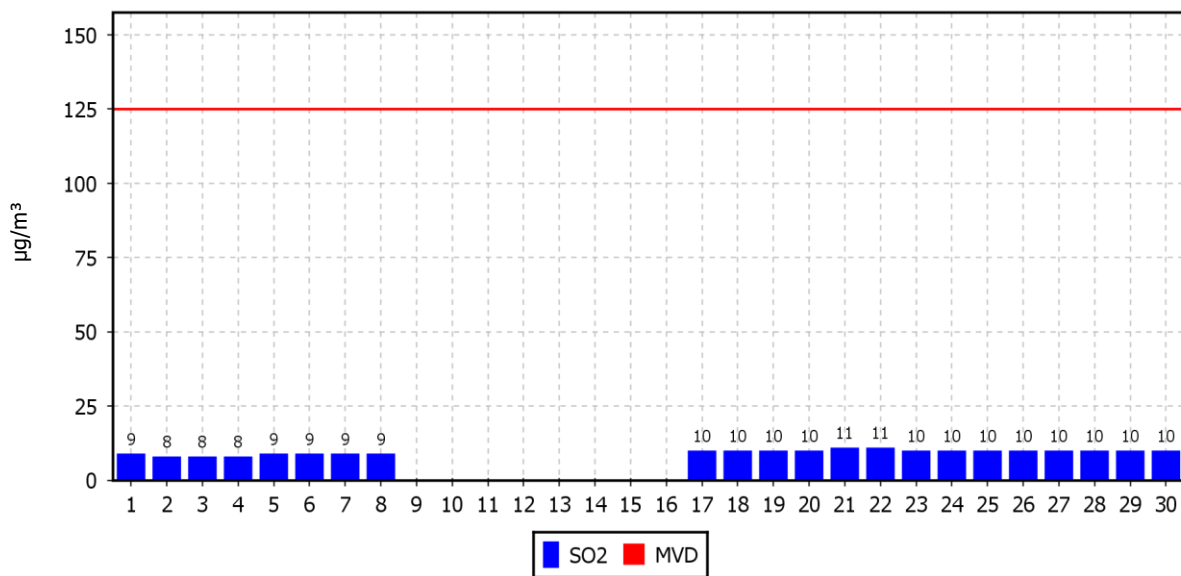
URNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

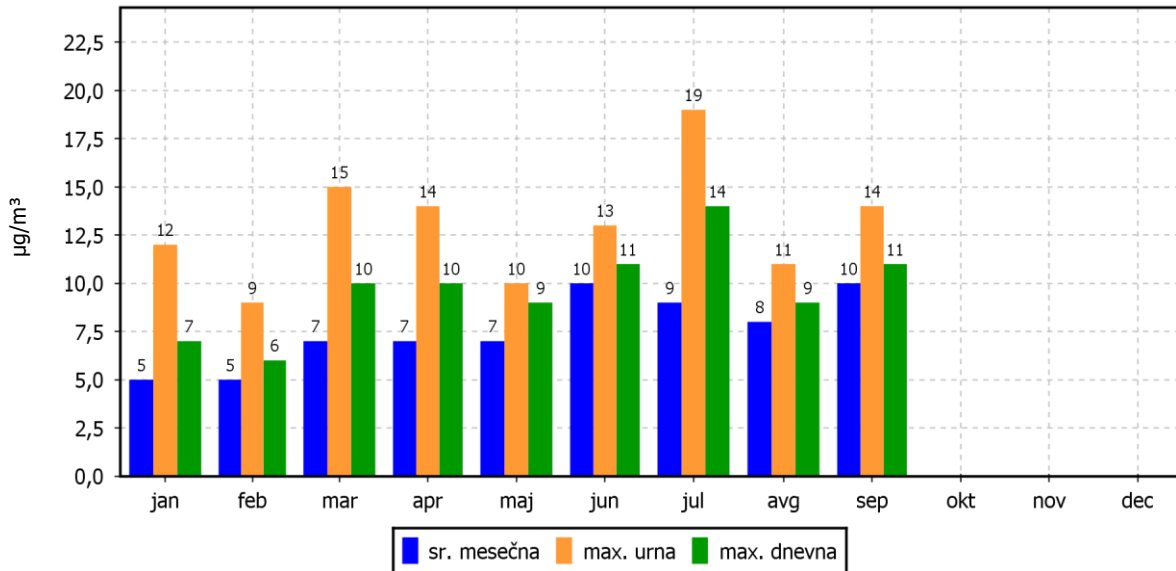
DNEVNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

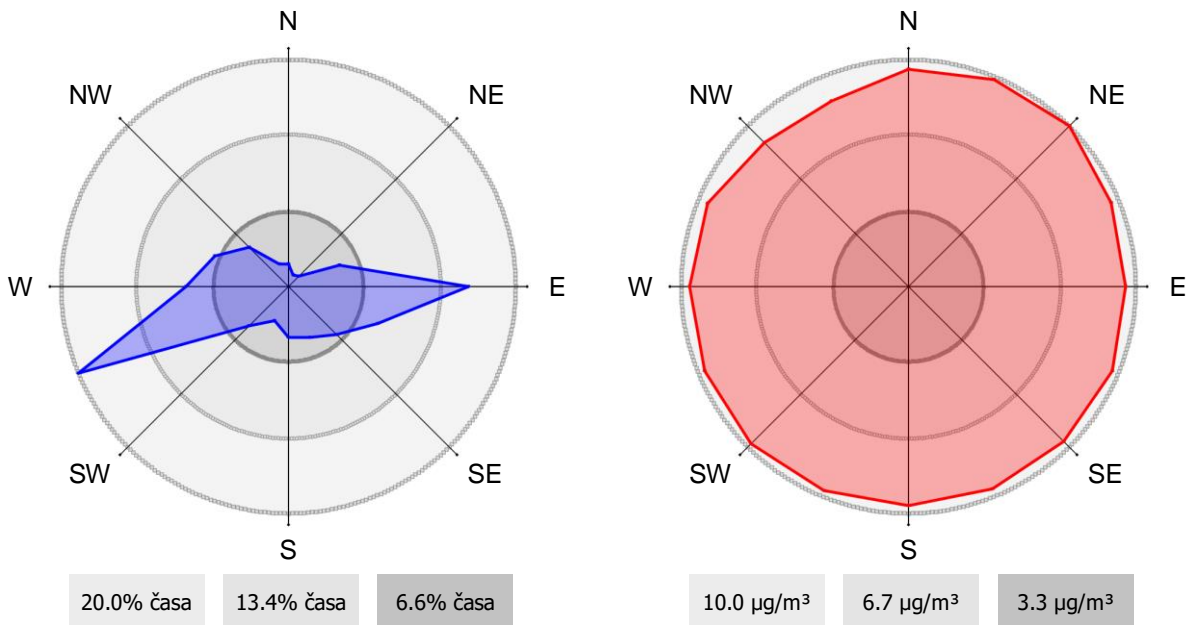
KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

2.1.2 Pregled koncentracij v zraku: NO₂ – Sv. Mohor

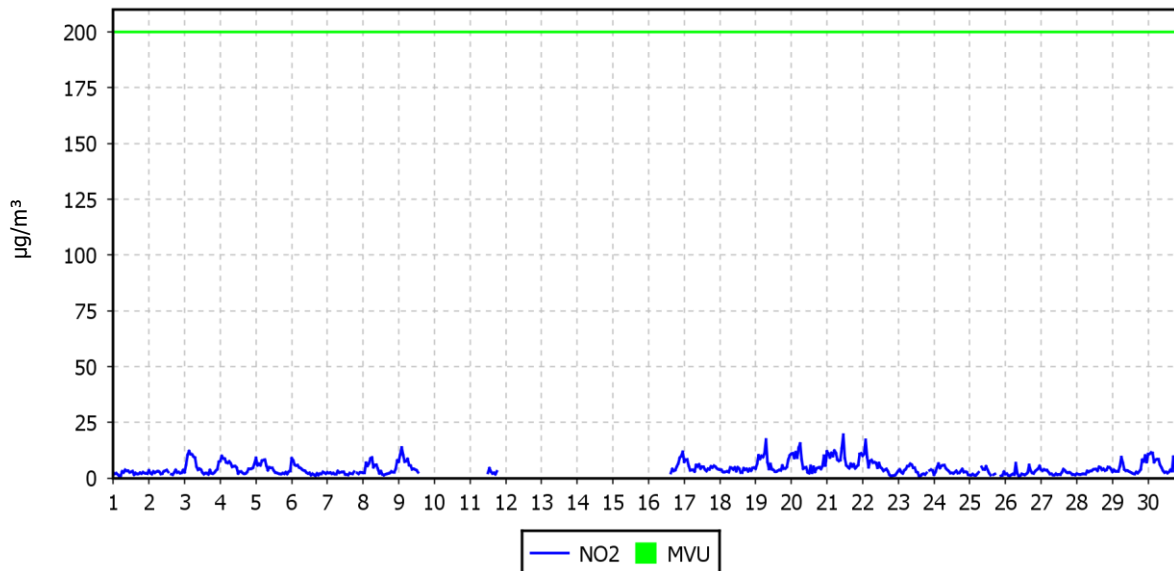
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

Razpoložljivih urnih podatkov:	550	76%
Maksimalna urna koncentracija:	19 µg/m ³	21.09.2020 12:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	9 µg/m ³	21.09.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	2 µg/m ³	07.09.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 200 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 400 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	12 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	4 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	391	71	15	68
5.0 do 10.0 µg/m ³	122	22	7	32
10.0 do 15.0 µg/m ³	33	6	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	4	1	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	550	100	22	100

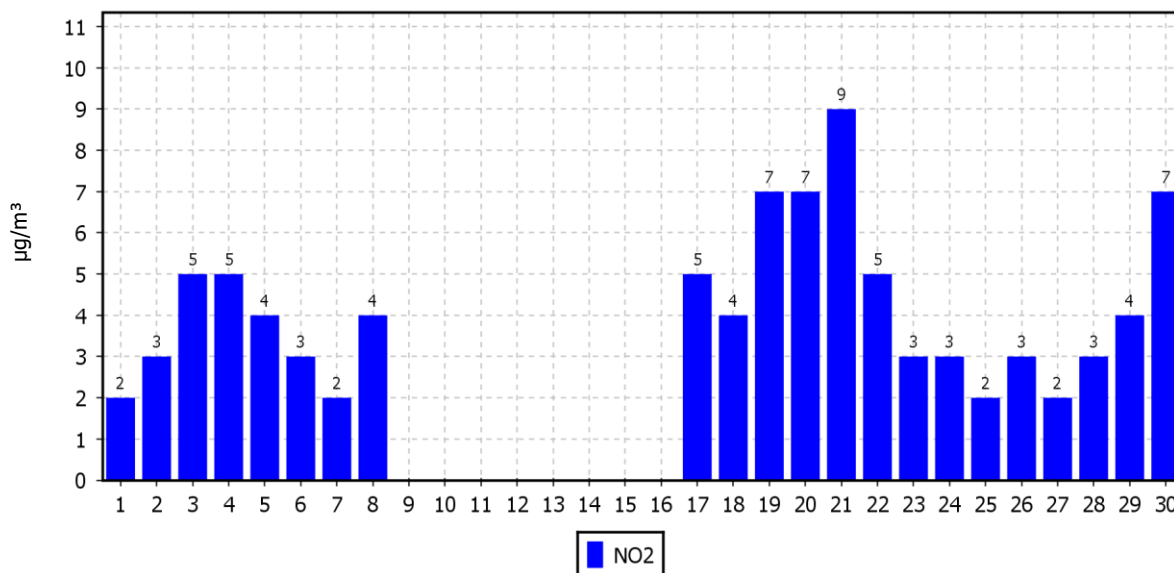
URNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

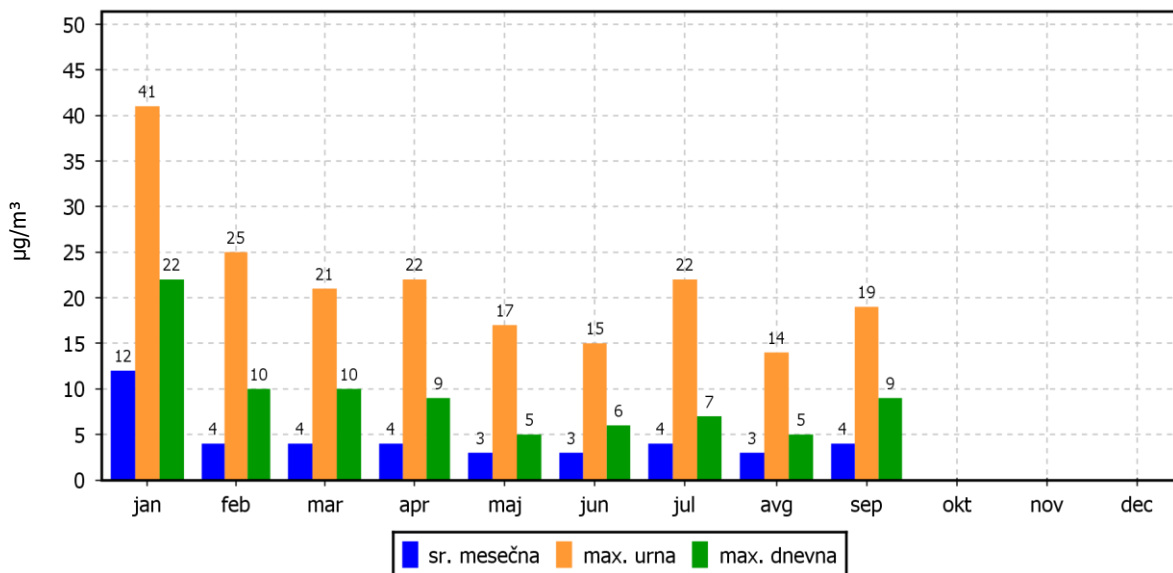
DNEVNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

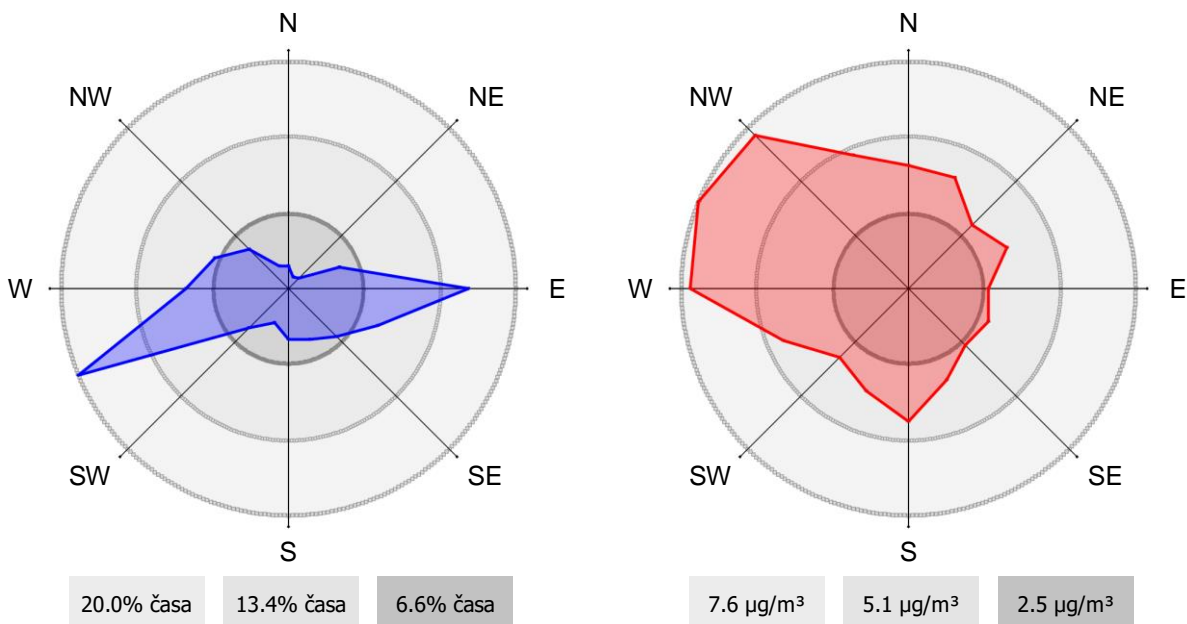
KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

2.1.3 Pregled koncentracij v zraku: NO_x – Sv. Mohor

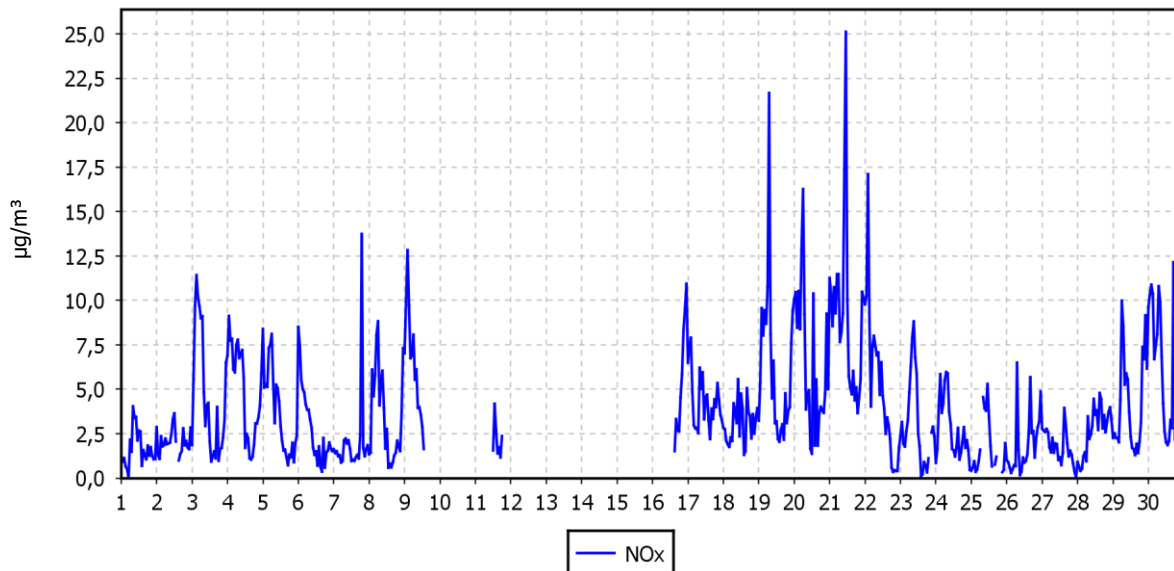
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

Razpoložljivih urnih podatkov:	551	77%
Maksimalna urna koncentracija:	25 µg/m ³	21.09.2020 12:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	9 µg/m ³	21.09.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	2 µg/m ³	01.09.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	11 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	397	72	17	77
5.0 do 10.0 µg/m ³	123	22	5	23
10.0 do 15.0 µg/m ³	26	5	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	3	1	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	1	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	1	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	551	100	22	100

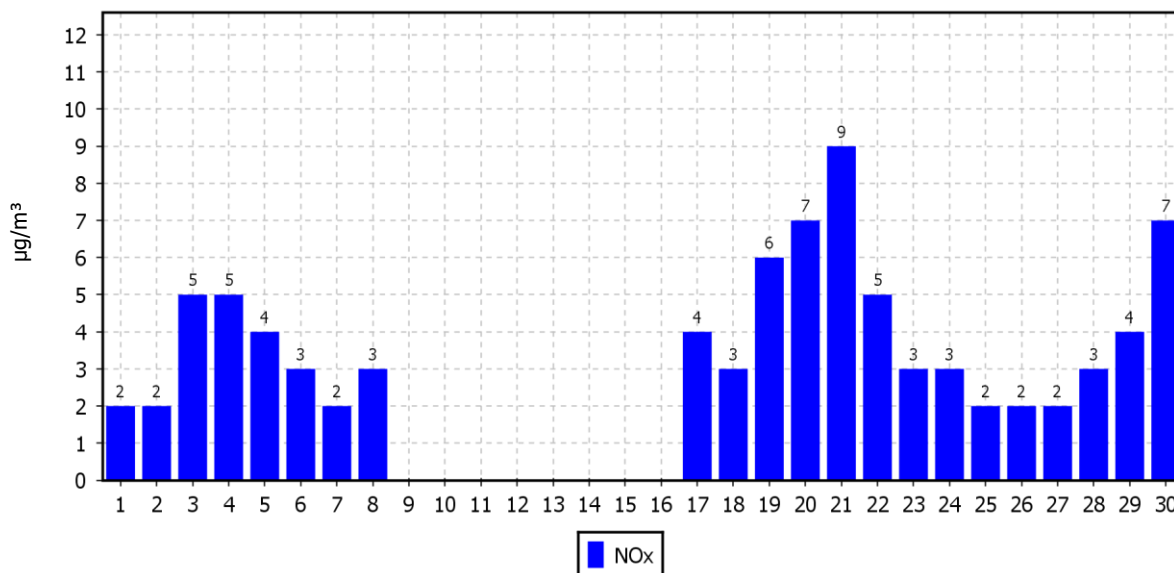
URNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

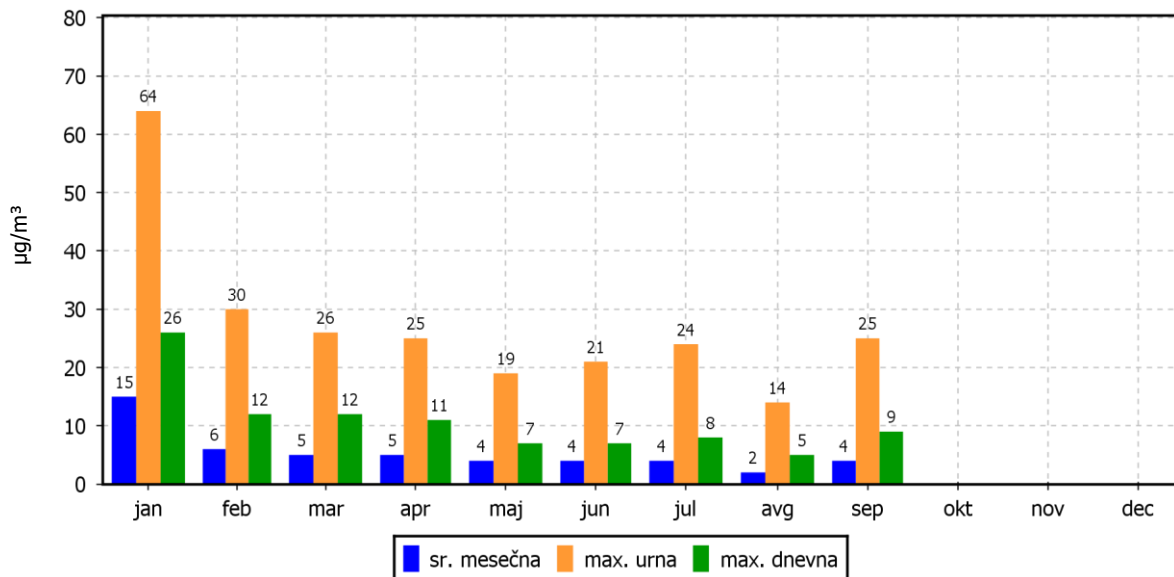
DNEVNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

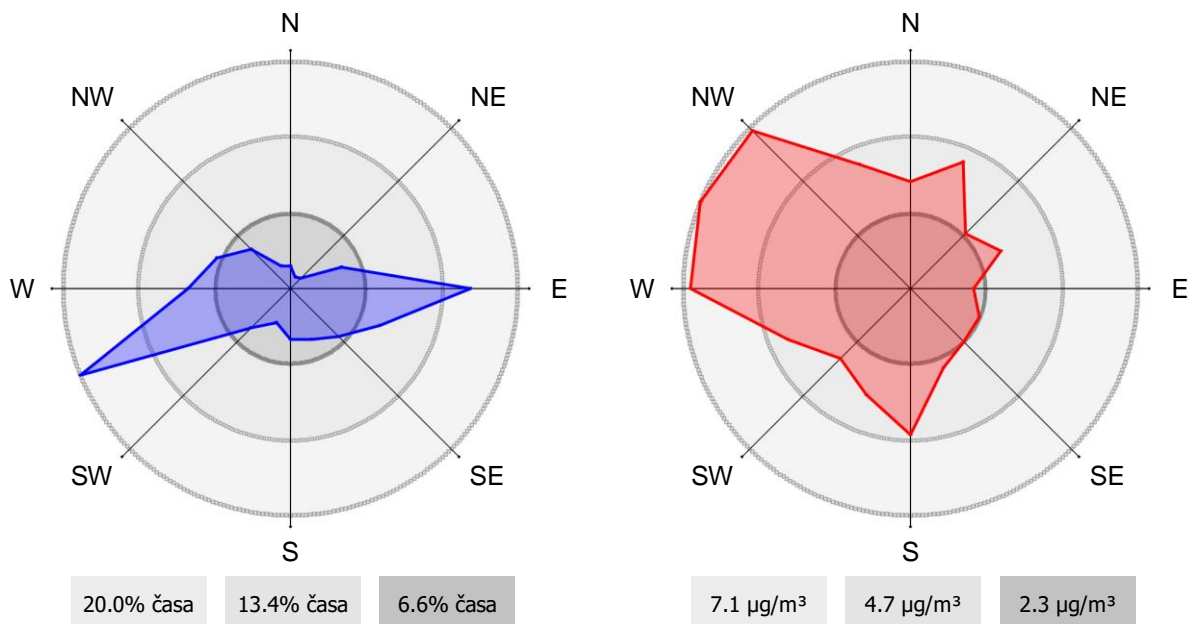
KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

2.1.4 Pregled koncentracij v zraku: O₃ – Sv. Mohor

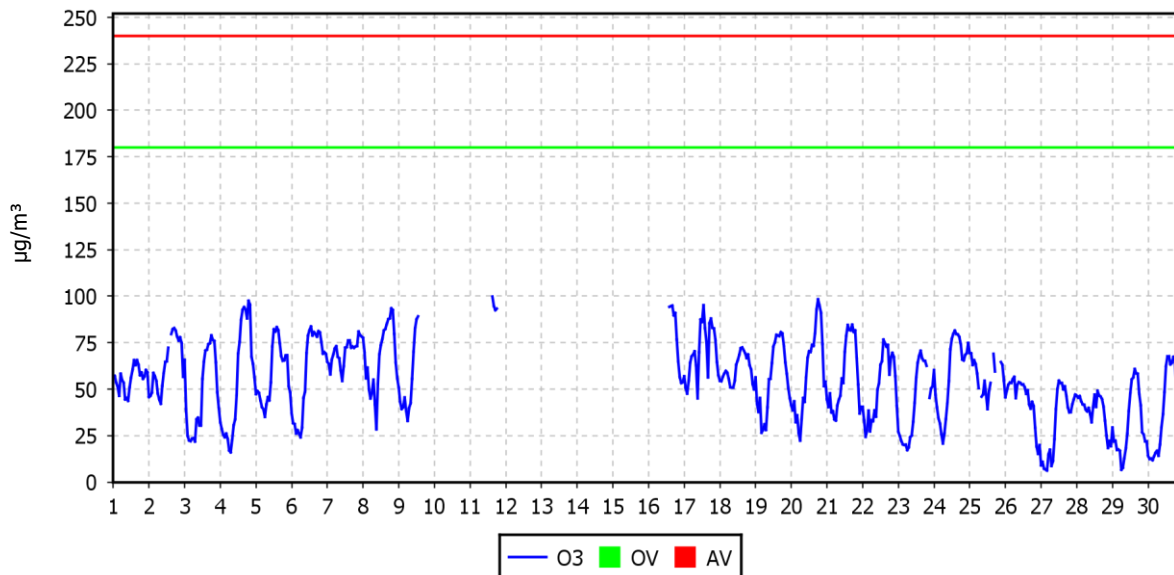
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

Razpoložljivih urnih podatkov:	549	76%
Maksimalna urna koncentracija:	100 µg/m ³	11.09.2020 16:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	70 µg/m ³	17.09.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	32 µg/m ³	29.09.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	54 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad OV 180 µg/m ³ :	0	
- nad AV 240 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	93 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	56 µg/m ³	
AOT40:		obdobje
- mesečna vrednost	508 (µg/m ³).h	1.9. do 1.10.
- varstvo rastlin: maj-junij	7287 (µg/m ³).h	1.5. do 1.8.
- varstvo gozdov: april-september	18352 (µg/m ³).h	1.4. do 1.10.
Dnevna 8-urna vrednost:		
- število primerov nad 120 µg/m ³ :	0	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 µg/m ³	34	6	0	0
20.0 do 40.0 µg/m ³	105	19	4	18
40.0 do 65.0 µg/m ³	227	41	15	68
65.0 do 80.0 µg/m ³	123	22	3	14
80.0 do 100.0 µg/m ³	60	11	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 130.0 µg/m ³	0	0	0	0
130.0 do 150.0 µg/m ³	0	0	0	0
150.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 220.0 µg/m ³	0	0	0	0
220.0 do 240.0 µg/m ³	0	0	0	0
240.0 do 260.0 µg/m ³	0	0	0	0
260.0 do 280.0 µg/m ³	0	0	0	0
280.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 320.0 µg/m ³	0	0	0	0
320.0 do 340.0 µg/m ³	0	0	0	0
340.0 do 360.0 µg/m ³	0	0	0	0
360.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	549	100	22	100

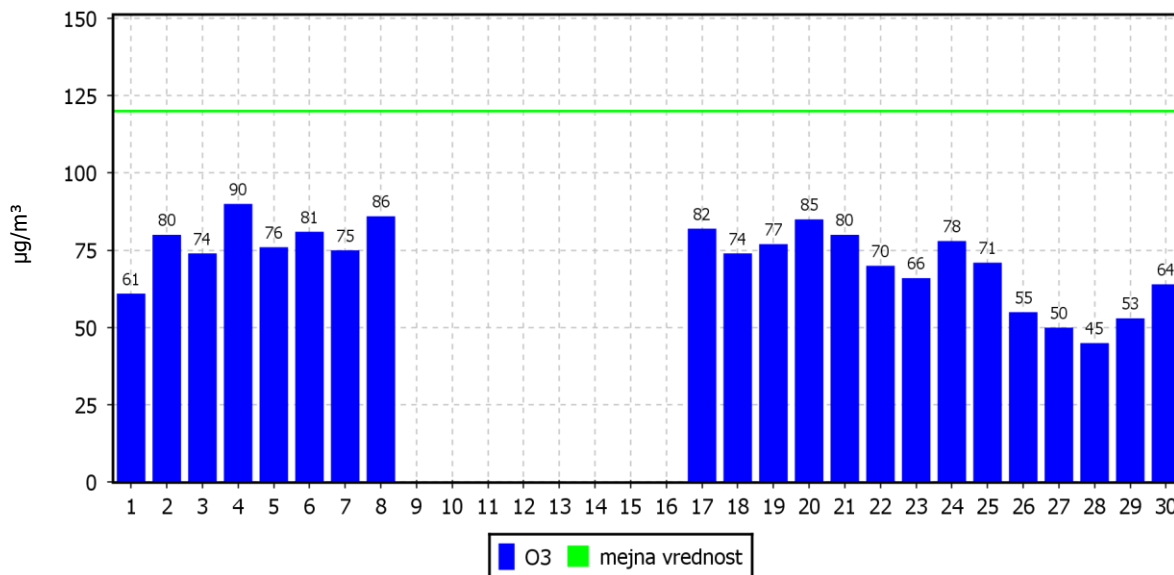
URNE KONCENTRACIJE - O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

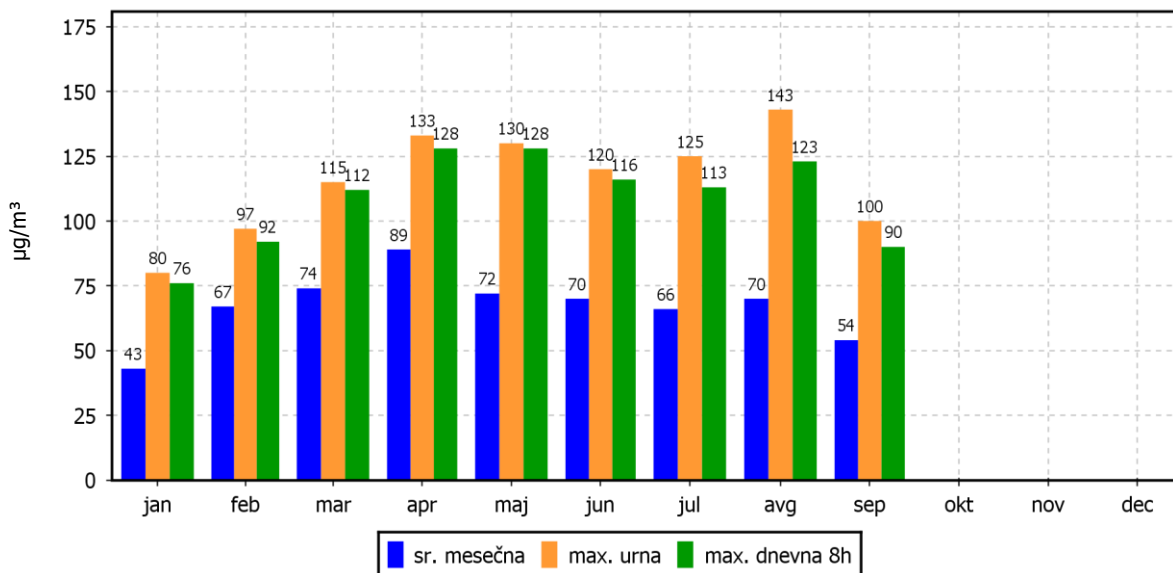
DNEVNE 8-URNE SREDNJE VREDNOSTI O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

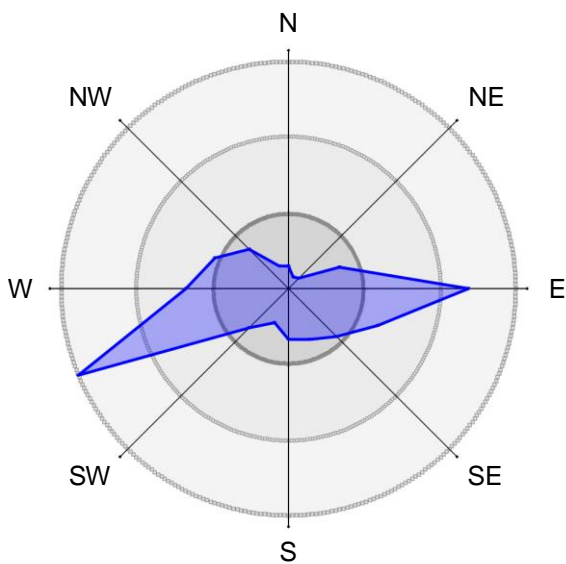
KONCENTRACIJE - O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.01.2020 do 01.01.2021

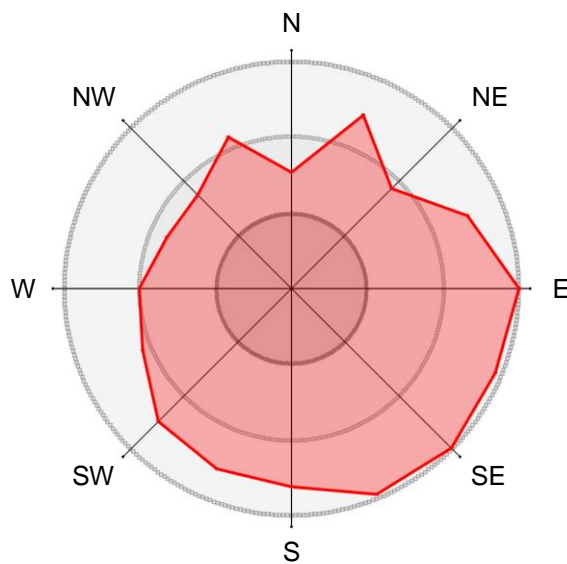

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

20.0% časa 13.4% časa 6.6% časa

66.6 µg/m³ 44.6 µg/m³ 22.0 µg/m³

2.2 METEOROLOŠKE MERITVE

2.2.1 Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

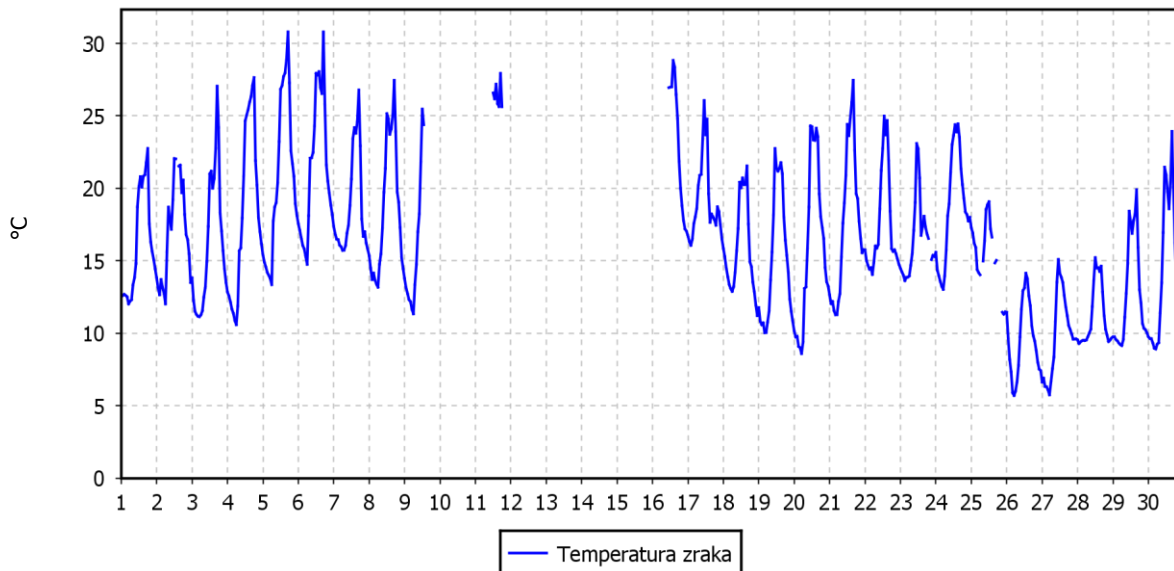
	TEMPERATURA		RELATIVNA VLAGA	
Razpoložljivih urnih podatkov	555	77%	555	77%
Maksimalna urna vrednost	31 °C	05.09.2020 17:00:00	100%	01.09.2020 00:00:00
Maksimalna dnevna vrednost	21 °C	06.09.2020	99%	25.09.2020
Minimalna urna vrednost	6 °C	26.09.2020 05:00:00	38%	20.09.2020 12:00:00
Minimalna dnevna vrednost	10 °C	26.09.2020	67%	18.09.2020
Srednja vrednost v obdobju	16 °C		81%	

TEMPERATURA	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
-50.0 do 0.0 °C	0	0	0	0
0.0 do 3.0 °C	0	0	0	0
3.0 do 6.0 °C	3	1	0	0
6.0 do 9.0 °C	21	4	0	0
9.0 do 12.0 °C	93	17	3	14
12.0 do 15.0 °C	124	22	2	9
15.0 do 18.0 °C	119	21	10	45
18.0 do 21.0 °C	83	15	6	27
21.0 do 24.0 °C	51	9	1	5
24.0 do 27.0 °C	42	8	0	0
27.0 do 30.0 °C	17	3	0	0
30.0 do 50.0 °C	2	0	0	0
Skupaj	555	100	22	100

REL. VLAŽNOST	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 %	0	0	0	0
20.0 do 30.0 %	0	0	0	0
30.0 do 40.0 %	4	1	0	0
40.0 do 50.0 %	41	7	0	0
50.0 do 60.0 %	79	14	0	0
60.0 do 70.0 %	77	14	2	9
70.0 do 80.0 %	36	6	7	32
80.0 do 90.0 %	35	6	7	32
90.0 do 100.0 %	283	51	6	27
Skupaj	555	100	22	100

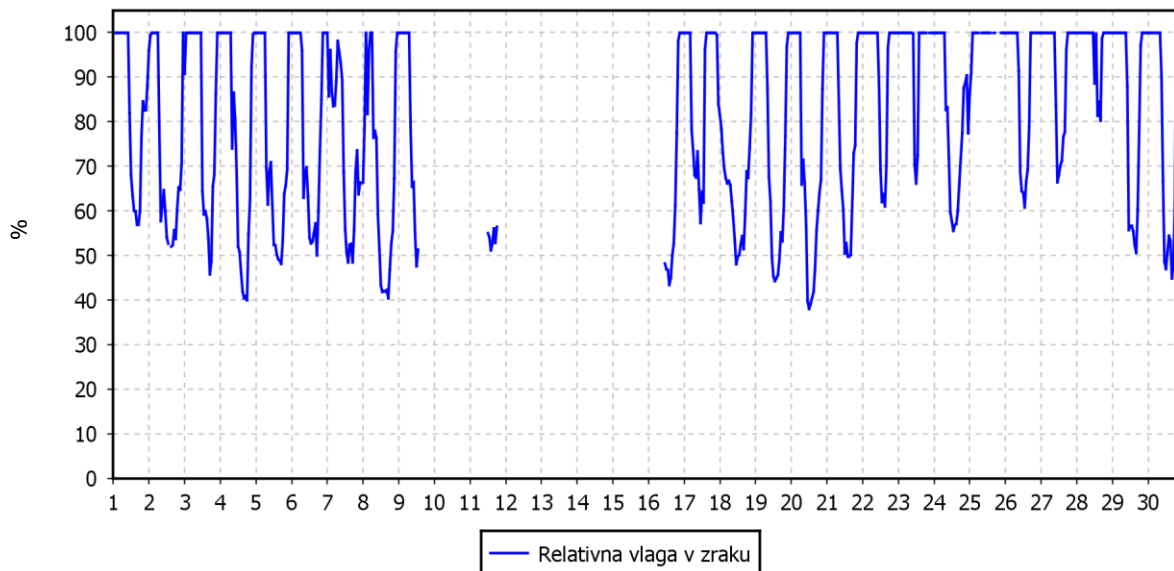
URNE VREDNOSTI - Temperatura zraka

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

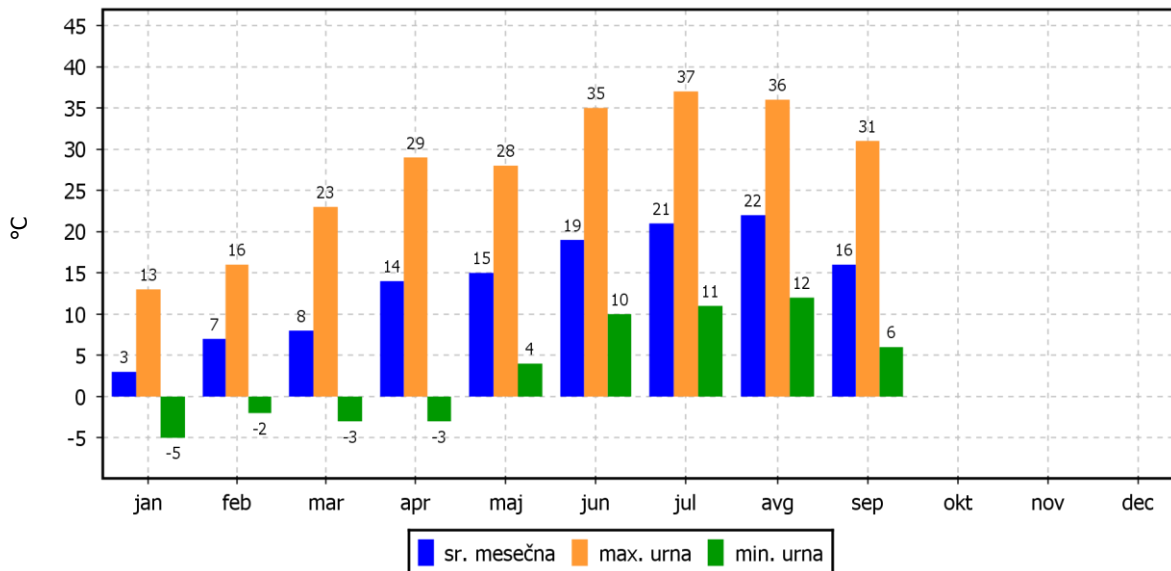
URNE VREDNOSTI - Relativna vlaga v zraku

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

TEMPERATURA ZRAKA

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.01.2020 do 01.01.2021

2.2.3 Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor

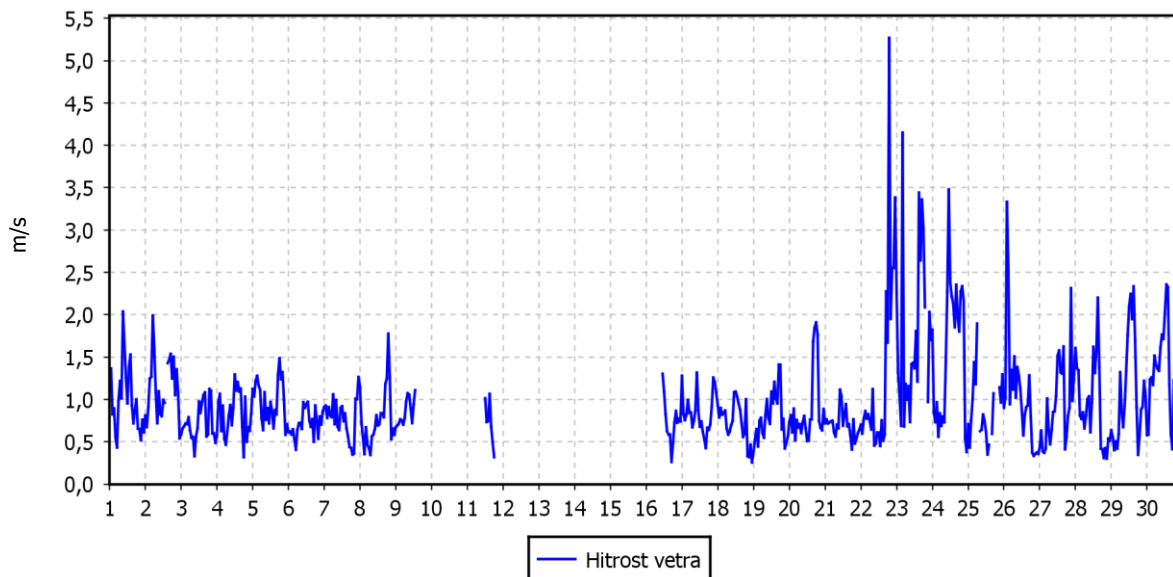
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2020 do 01.10.2020

Razpoložljivih urnih podatkov:	555	77%
Maksimalna urna hitrost:	5 m/s	22.09.2020 19:00:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	18.09.2020 23:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	1 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	0	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	∞		
	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	%
N	0	8	2	0	0	0	1	0	0	0	0	11	20
NNE	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6	11
NE	0	2	2	1	1	0	0	0	1	0	0	7	13
ENE	0	8	9	7	3	0	0	0	0	0	0	27	49
E	0	4	6	20	44	13	0	1	0	0	0	88	159
ESE	0	4	12	18	12	1	0	0	0	0	0	47	85
SE	0	5	6	17	3	1	1	0	0	0	0	33	59
SSE	0	2	4	13	6	1	0	1	0	0	0	27	49
S	0	1	6	11	6	1	0	0	0	0	0	25	45
SSW	0	0	3	7	6	1	1	0	0	0	0	18	32
SW	0	0	5	11	4	2	3	2	0	0	0	27	49
WSW	0	2	10	36	31	13	17	2	0	0	0	111	200
W	0	4	17	28	1	0	0	0	0	0	0	50	90
WNW	0	8	21	8	0	1	0	1	0	0	0	39	70
NW	0	3	17	6	0	0	1	0	0	0	0	27	49
NNW	0	4	6	1	0	0	1	0	0	0	0	12	22
SKUPAJ	0	59	128	184	117	34	25	7	1	0	0	555	1000

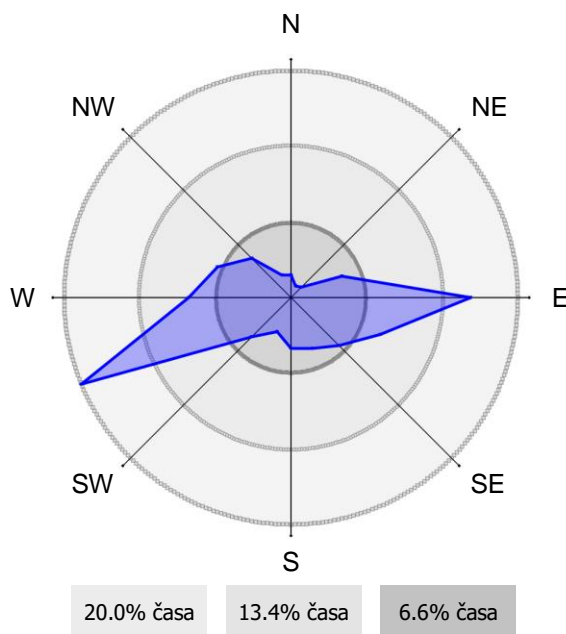
URNE VREDNOSTI - Hitrost vetra

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

ROŽA VETROV

TE Brestanica (Sv. Mohor)
01.09.2020 do 01.10.2020

3. ZAKLJUČEK

POVZETEK

Meritve onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o. na lokaciji Sv. Mohor, ki je v upravljanju strokovnega osebja Elektroinštituta Milan Vidmar. Prav tako so bili iz strani osebja Elektroinštituta Milan Vidmar predpisani postopki za izvajanje meritev ter kontrole in zagotavljanja kakovosti podatkov po standardiziranih postopkih. Izdelal je tudi obdelavo rezultatov meritev in potrdil njihovo veljavnost.

V poročilu so za mesec september 2020 podani rezultati urnih in dnevnih vrednosti za parametre SO₂, NO₂/NO_x in O₃ ter statistična analiza v skladu s predpisano zakonodajo. Podani so tudi rezultati meritev meteoroloških parametrov v septembru 2020 na obeh lokacijah.

V mesecu septembru 2020 je bilo izmerjenih 77% pravih rezultatov urnih koncentracij meritev SO₂, NO₂/NO_x ter 76% O₃. Kljub temu pa je na letnem nivoju razpoložljivost 97% vse merjene parametre, zato rezultati meritev sledijo letnemu cilju za uradne podatke meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o..

V mesecu septembru, natančneje med 8. in 16.9, se je pojavila težava s prenosom podatkov izmerjenih vrednosti, posledično so te vrednosti izgubljene. Dne 16.9 se je z namenom obvladovanja težave na merilnem mestu namestil UPS. Merilniki so delovali pravilno.

Termoelektrarna Brestanica v tem mesecu ni obratovala.

Urna mejna vrednost (350 µg/m³) in dnevna mejna vrednost SO₂ (125 µg/m³) nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija SO₂ je znašala 14 µg/m³. Maksimalna dnevna koncentracija je znašala 8 µg/m³, medtem ko je bila srednja mesečna koncentracija 10 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje je bilo precej enakomerno iz vseh strani. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Urna mejna vrednost (200 µg/m³) in alarmna mejna vrednost (koncentracije 3-eh zaporednih ur nad 400 µg/m³) NO₂ nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija NO₂ je znašala 19 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 9 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 4 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje NO₂ je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severozahoda. Največji deleži so iz smeri WNW. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Alarmna (240 µg/m³), opozorilna (180 µg/m³) in ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi (120 µg/m³) niso bile presežene. Maksimalna urna koncentracija O₃ je znašala 100 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 70 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 54 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je nizek. Ozon je v prihajal iz vzhodne smeri. Največji deleži so iz smeri SSE in E. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Rezultati meritev onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov na vplivnem področju TEB kažejo, da koncentracije onesnažil v mesecu septembru 2020 ne presegajo dovoljenih mejnih vrednosti iz česar lahko zaključimo, da je vpliv elektrarne na onesnaženost zraka v okviru predpisanih zakonskih zahtev.

ELEKTROINŠTITUT MIŁAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

SEPTEMBER 2020

220228-B.14-9

Ljubljana, OKTOBER 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.14-9

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

SEPTEMBER 2020

Ljubljana, OKTOBER 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Vzorčenje in analize kakovosti padavin in količine usedlin je izvedel Elektroinštitut Milan Vidmar v Ljubljani. Analize vsebnosti težkih kovin v prašnih usedlinah je izvedel ERICo Velenje. Obdelava rezultatov monitoringa kakovosti padavin in usedlin, kot tudi postopki za zagotavljanje in nadzor nad kakovostjo podatkov so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta so brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.14-9
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa padavin
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo, Ljubljana, Hajdrihova 2
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Leonida MEHLE MATKO, dipl. inž. kem. inž. Tomaž ZAKŠEK, dipl. inž. kem. tehol.
Datum izdelave:	OKTOBER 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>tiskana verzija:</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. (Marjan Jelenko) 2x Elektroinštitut Milan Vidmar, knjižni arhiv 1x <i>elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/ (Termoelektrarna Brestanica, d.o.o.)

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati analiz kakovosti padavin in količine usedlin ter koncentracij težkih kovin v usedlinah za obdobje od 01.08.2020 do 01.09.2020.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	1
2.	ZAKONSKE OSNOVE.....	1
3.	MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST.....	2
4.	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV.....	2
5.	REZULTATI MERITEV.....	3
5.1	KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN.....	5
5.1.1	Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp.....	5
5.1.2	Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor.....	11
5.1.3	Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih.....	17
5.1.4	Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje.....	23
5.2	TEŽKE KOVINE V USEDLINAH.....	29
5.2.1	Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih.....	29
5.3	RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH.....	31
5.3.1	Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah.....	31
5.4	PAH IN Hg V USEDLINAH.....	32
5.4.1	PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor.....	32
6.	SKLEP.....	33

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje ciljev oziroma nadzor nad doseganjem slednjih zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka in z njim monitoring kakovosti padavin.

Eno od pomembnih meril stopnje onesnaženosti zunanjega zraka je sestava padavin oziroma usedlin. Snovi se na površje usedajo kot:

- mokre ali
- suhe usedline.

Mokre usedline nastajajo v procesu čiščenja plinov in delcev iz ozračja s tekočo (npr. kapljice vode) ali trdno (npr. kristali ledu) fazo. Suhe usedline pa se v obliki delcev ali plinov usedajo na površje v času, ko ni padavin. Kemijska sestava usedlin je tako merilo za stopnjo onesnaženosti zraka. Sestavine padavin so v večji meri produkti oksidacije najpogostejših onesnaževal, kot so SO₂, NO_x, CO in ogljikovodiki. Z njihovim usedanjem prihaja do zakisljevanja in evtrofikacije okolja.

2. ZAKONSKE OSNOVE

S ciljem zmanjšati zakisljevanje kot tudi evtrofikacijo, je bila leta 1979 sprejeta **Konvencija o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja**. Na njeni osnovi so države dolžne izvajati **EMEP program**, ki vključuje tudi spremljanje kakovosti padavin. V okviru mreže EMEP naj bi se v vzorcih padavin določalo sledeče komponente: pH, SO₄²⁻, NO₃⁻, Cl⁻, NH₄⁺, K⁺, Na⁺, Ca²⁺, Mg²⁺, elektroprevodnost in pa nekatere kovine.

Po mednarodnem dogovoru je bila postavljena tudi mejna pH vrednost za kisle padavine, ki znaša 5,6 pH.

S stališča škodljivosti za zdravje in naravo se vedno večkrat omenjajo onesnaževala, kot so težke kovine in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki. Ti naj bi predstavljali tveganje za zdravje ljudi tako s koncentracijami v zraku kot tudi z usedanjem in to v že zelo majhnih koncentracijah, zato je bila v EU sprejeta četrta hčerinska direktiva na področju kakovosti zunanjega zraka:

- **Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku.**

Določbe direktive so vnesene v slovenski pravni red z **Uredbo o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih ogljikovodikih (Ur.l. RS, št. 56/2006)**.

V letu 2008 je bila sprejeta direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku:

- **Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo.**

V slovenski pravni red je bila vnesena z **Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 09/2011, 08/2015 in 66/2018)**.

Omenjena pravna akta sicer ne predpisujeta mejnih vrednosti, vendar pa vključujeta zahteve po spremljanju kakovosti in količine usedlin.

Pri monitoringu padavin je potrebno upoštevati tudi zahteve Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011, 06/2015, 05/2017 in 05/2018).

3. MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST

Na območju monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolici TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih, ter na referenčni lokaciji Kočevje.

4. NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Monitoring kakovosti padavin je sestavljen iz vzorčenja padavin na terenu in analiz vzorcev v laboratoriju.

V mesečnih vzorcih padavin se določa:

- volumen,
- prevodnost,
- koncentracije nitratov,
- koncentracije sulfatov
- koncentracije kloridov,
- koncentracije amoniaka,
- kovine Ca, Mg, Na, K in
- usedline ter
- težke kovine.

Padavine oziroma usedline vzorčimo z Bergerhoffovim zbiralnikom padavin.

Ker slovenska zakonodaja ne predpisuje posebnih zahtev glede meritev kakovosti padavin, se slednje izvaja v skladu z zahtevami programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch). Za določanje vsebnosti kovin se za vzorčenje in analizo uporablja standard prEN 15841.

Nabor parametrov, analizne metode in sistem zagotavljanja kakovosti podatkov za vzorčenje in analizo vzorcev padavin, ki je vpeljan v laboratoriju, sledi splošnim zahtevam programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch) in pa zahtevam, ki jih postavlja naša zakonodaja. Monitoring upošteva tudi zakonske zahteve glede reprezentativnosti mernih mest in zagotavljanja reprezentativnosti lokacije mernega mesta na območju na katerega vpliva vir onesnaževanja..

Vzorčenje in analize vzorcev padavin in usedlin so izvedene v kemijskem laboratoriju Elektroinštituta Milan Vidmar, z izjemo analiz težkih kovin, ki se izvajajo v ERICo.

Pri obdelavi podatkov so uporabljene tudi določbe Odločbe sveta z dne 27. januarja 1997 o vzpostavitvi vzajemne izmenjave informacij in podatkov iz merilnih mrež in posameznih postaj za merjenje onesnaženosti zunanjega zraka v državah članicah.

5. REZULTATI MERITEV

V tabelah, grafih in prilogah v nadaljevanju so prikazani rezultati meritev kakovosti padavin in količine usedlin za mesec avgust. Poleg rezultatov meritev za mesec avgust so prikazani tudi rezultati meritev za pretekle mesece, in sicer za obdobje enega leta. Za pH vrednosti in kovine, katerih meritve so zahtevane z zakonodajo, je za mesec avgust prikazan petletni niz rezultatov meritev.

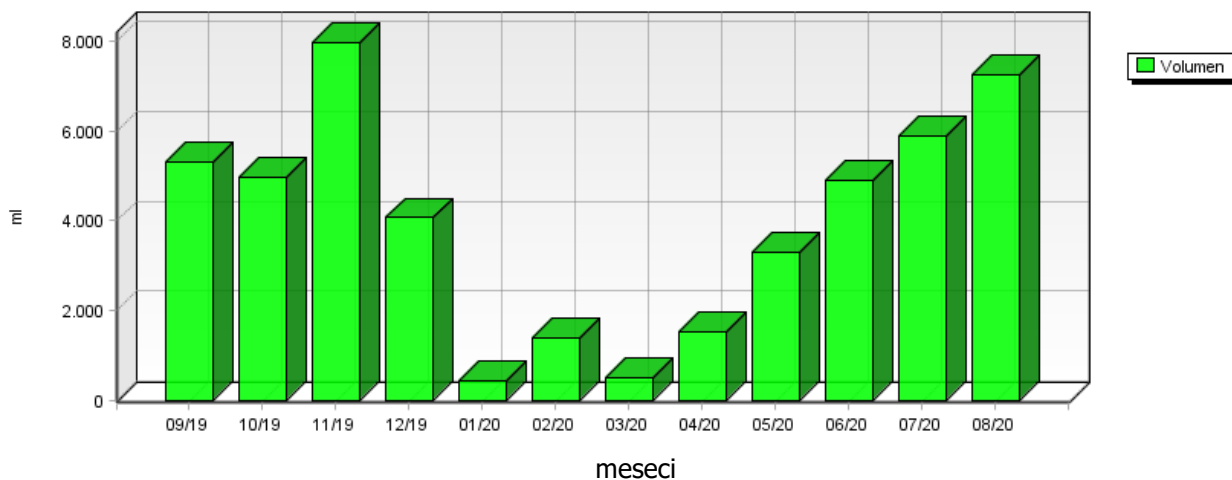
5.1 KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN

5.1.1 Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp

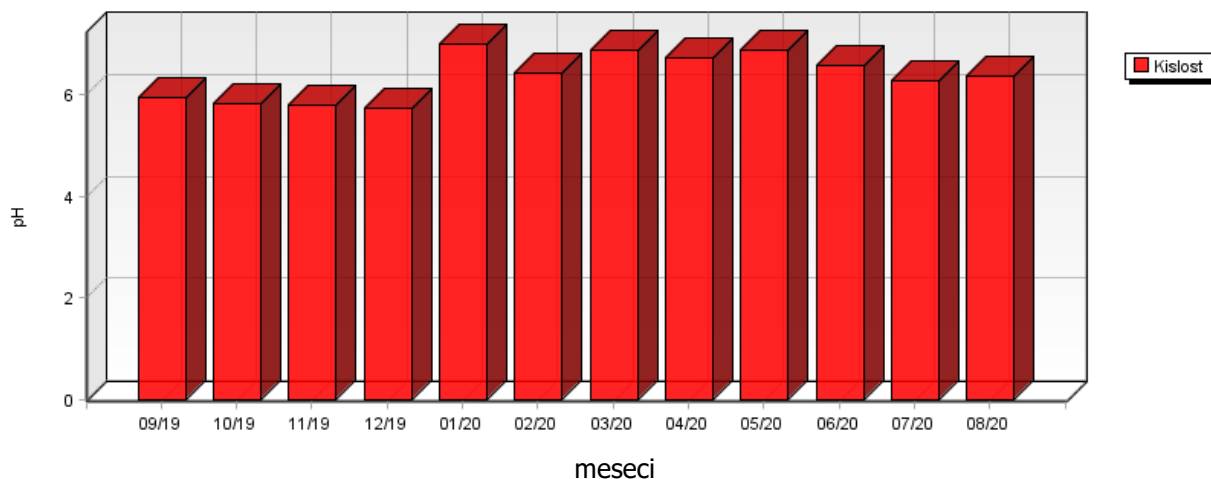
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Meteorološki stolp
 Obdobje meritev: 01.09.2019 do 01.09.2020

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Volumen ml	5310	4950	7950	4080	420	1370	490	1530	3280	4890	5890	7240
Kislost pH	5.93	5.83	5.78	5.74	7.01	6.43	6.88	6.71	6.86	6.56	6.28	6.35
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	6.90	6.40	5.30	5.30	28.00	15.10	14.00	22.90	29.80	18.30	26.40	9.60

**Meteorološki stolp
VOLUMEN PADAVIN**

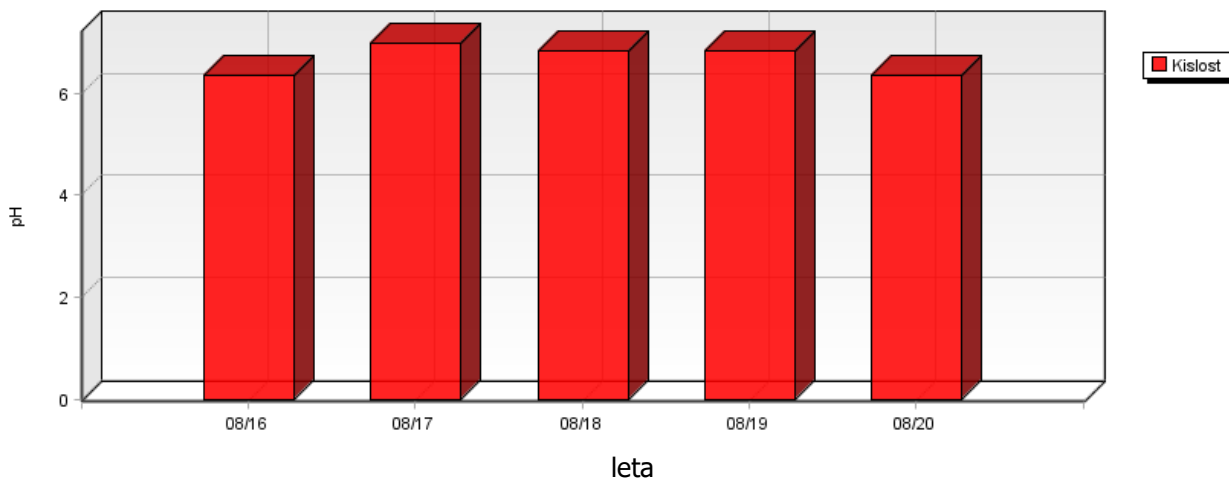

**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN**

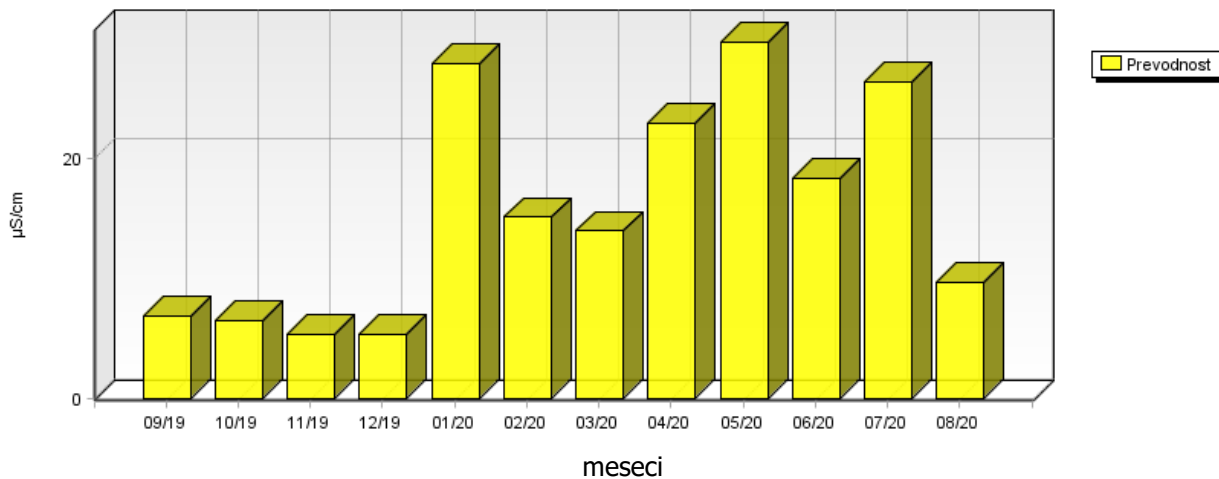

	08/16	08/17	08/18	08/19	08/20
Kislost pH	6.36	7.00	6.84	6.83	6.35

**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN**

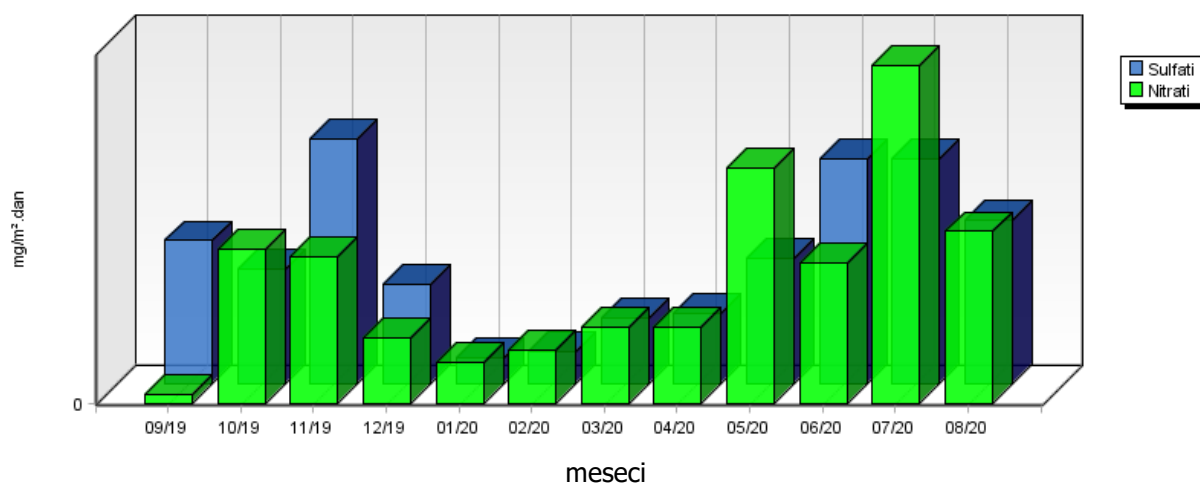

**Meteorološki stolp
PREVODNOST PADAVIN**

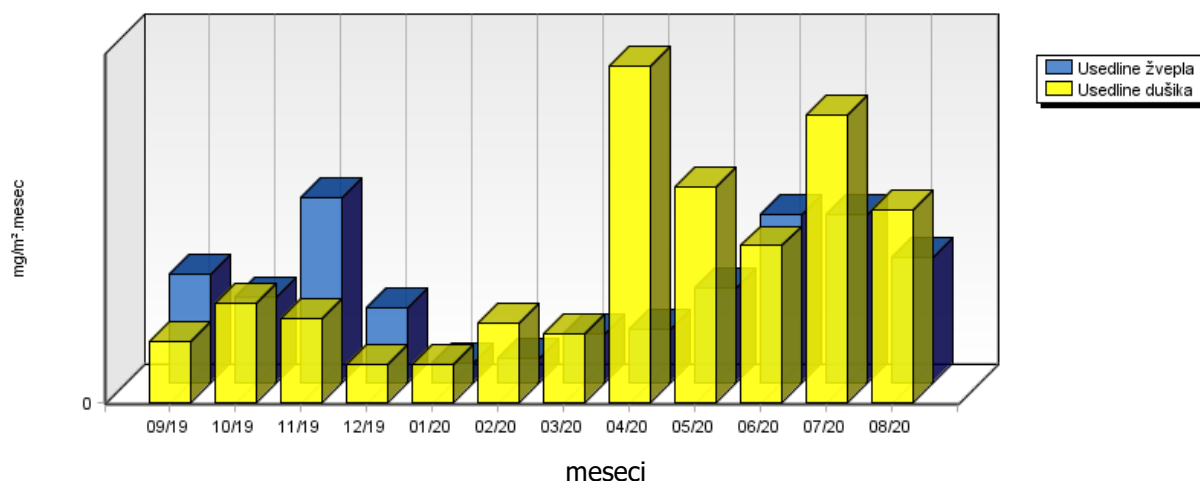

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Nitrati mg/m ² .dan	0.36	6.62	6.26	2.77	1.73	2.28	3.22	3.26	10.05	5.98	14.44	7.37
Sulfati mg/m ² .dan	6.13	4.87	10.47	4.21	1.07	1.34	2.76	3.00	5.37	9.63	9.60	7.08
Usedline dušika mg/m ² .meseč	34.41	55.84	47.46	21.35	21.00	44.96	38.74	191.56	122.62	89.30	163.14	109.61
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	61.30	48.74	104.73	42.11	10.70	13.40	27.58	30.03	53.68	96.30	95.99	70.80

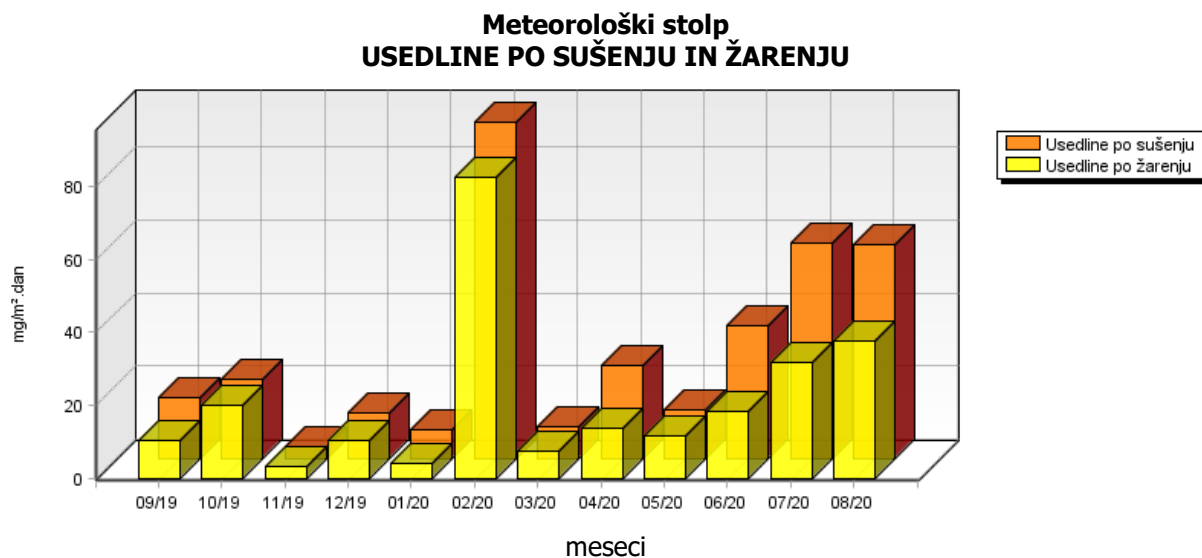
**Meteorološki stolp
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH**

**Meteorološki stolp
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA**

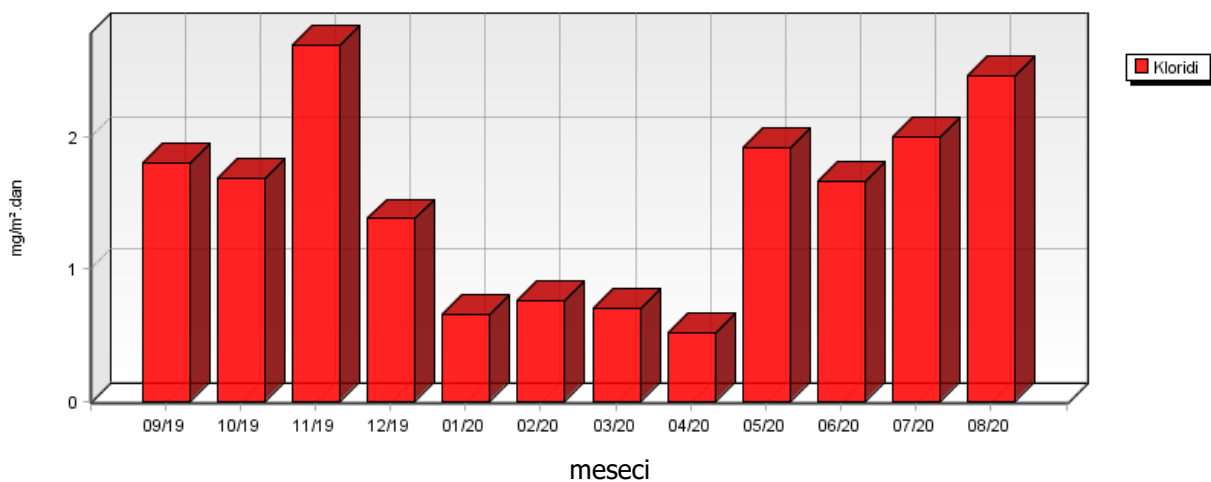

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	16.43	21.59	2.99	12.46	7.95	92.52	8.62	25.40	13.07	36.19	59.25	58.71
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	10.19	19.94	2.97	10.50	4.10	82.56	7.53	13.66	11.71	18.25	31.71	37.46

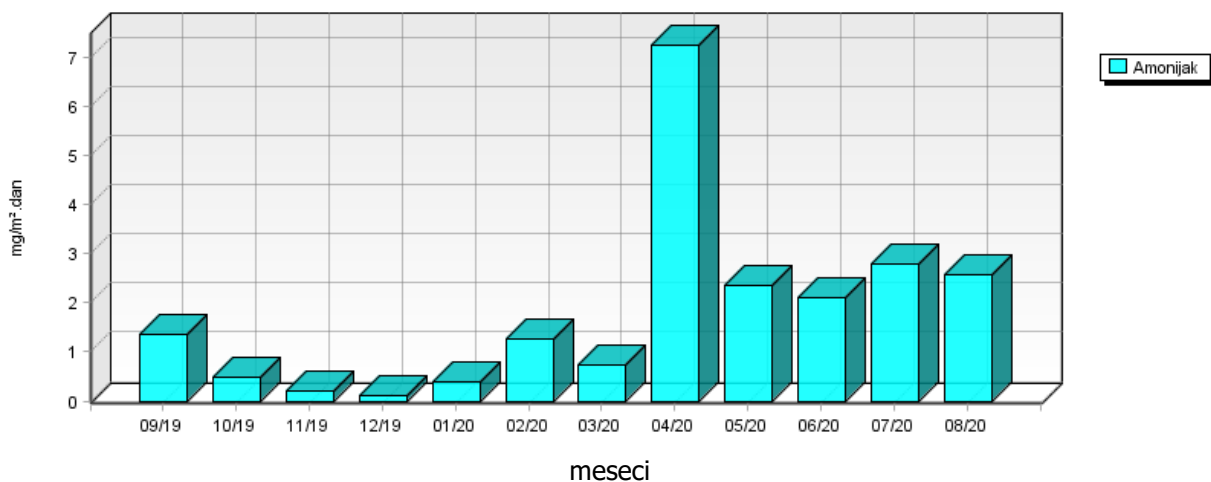

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.80	1.68	2.70	1.39	0.66	0.76	0.70	0.52	1.92	1.66	2.00	2.46
Amonijak mg/m ² .dan	1.37	0.47	0.22	0.11	0.40	1.27	0.73	7.26	2.34	2.09	2.80	2.56
Kalcij mg/m ² .dan	0.51	0.72	2.31	0.59	0.10	0.13	0.05	0.16	0.32	0.92	1.14	0.35
Magnezij mg/m ² .dan	0.31	0.29	2.11	0.12	0.05	0.04	0.07	0.09	0.29	0.97	1.56	0.21
Natrij mg/m ² .dan	0.18	1.21	2.11	0.42	0.32	0.48	0.07	0.54	0.23	0.57	0.60	0.18
Kalij mg/m ² .dan	0.18	0.67	0.86	0.17	0.16	0.16	0.02	0.78	0.14	1.04	1.66	0.89

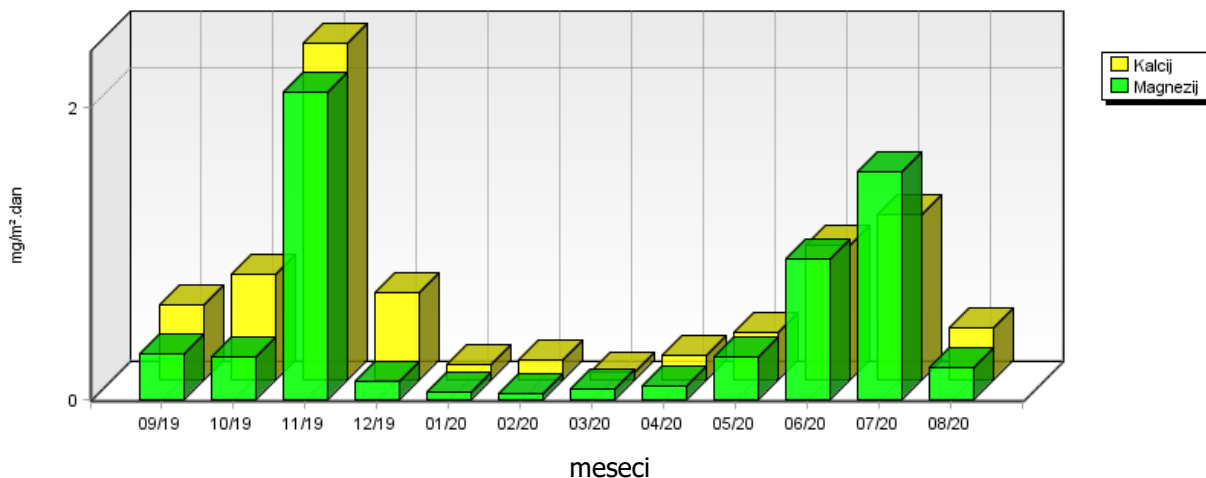
**Meteorološki stolp
 KLORIDI V PADAVINAH**

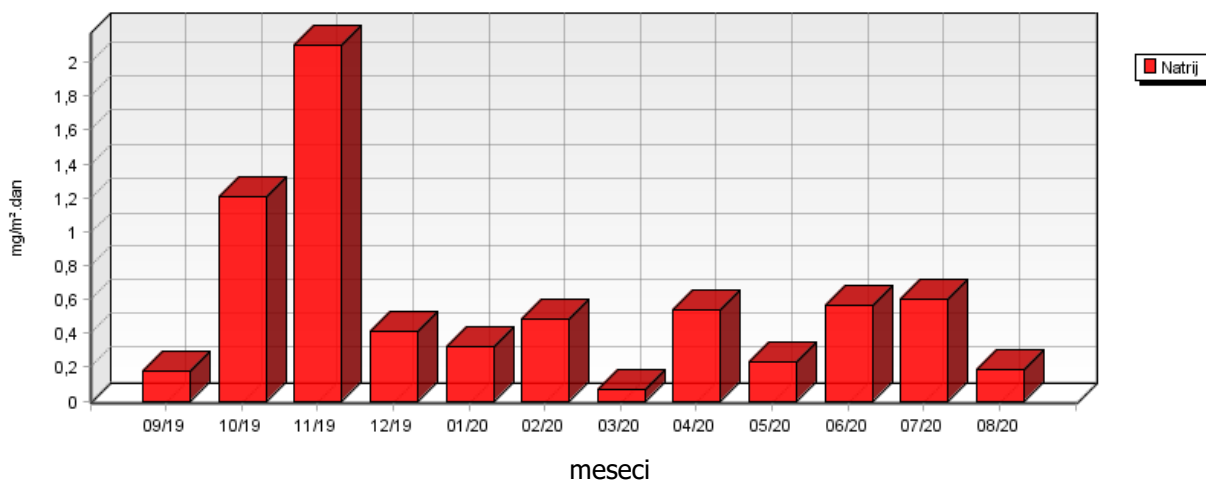
**Meteorološki stolp
 AMONIYAK V PADAVINAH**

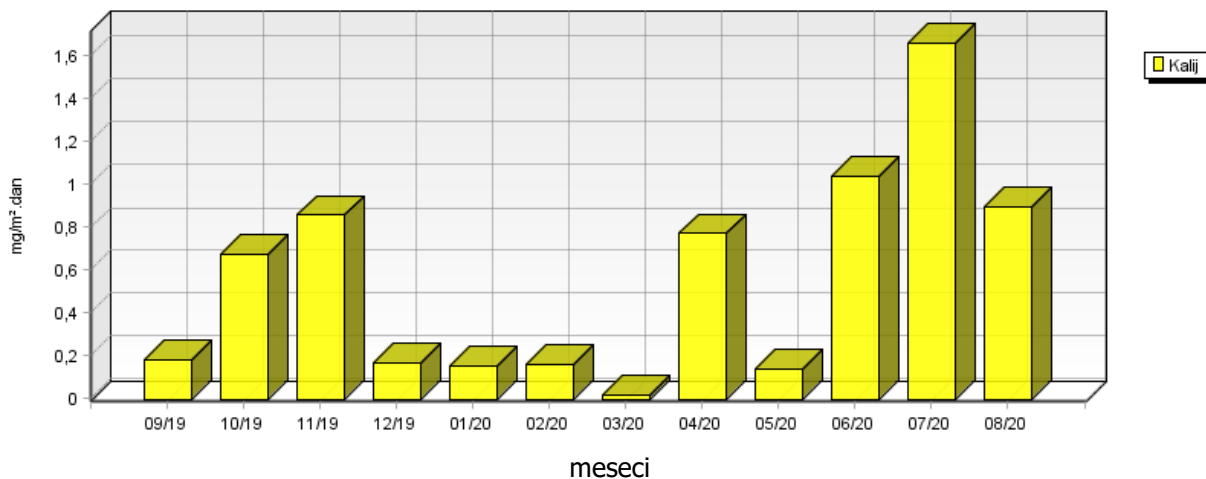
**Meteorološki stolp
 KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**

**Meteorološki stolp
 NATRIJ V PADAVINAH**

**Meteorološki stolp
 KALIJ V PADAVINAH**

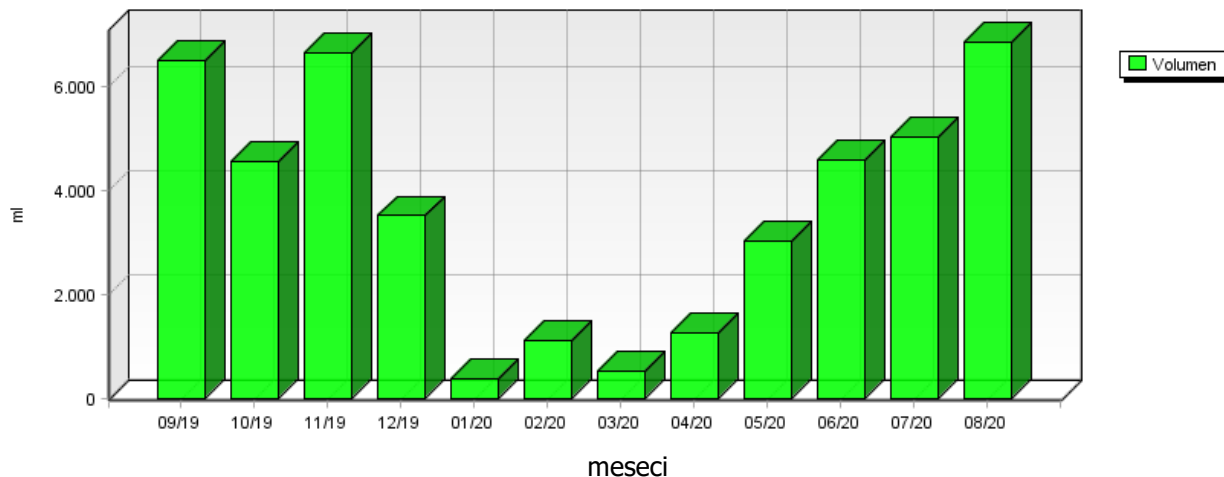

5.1.2 Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor

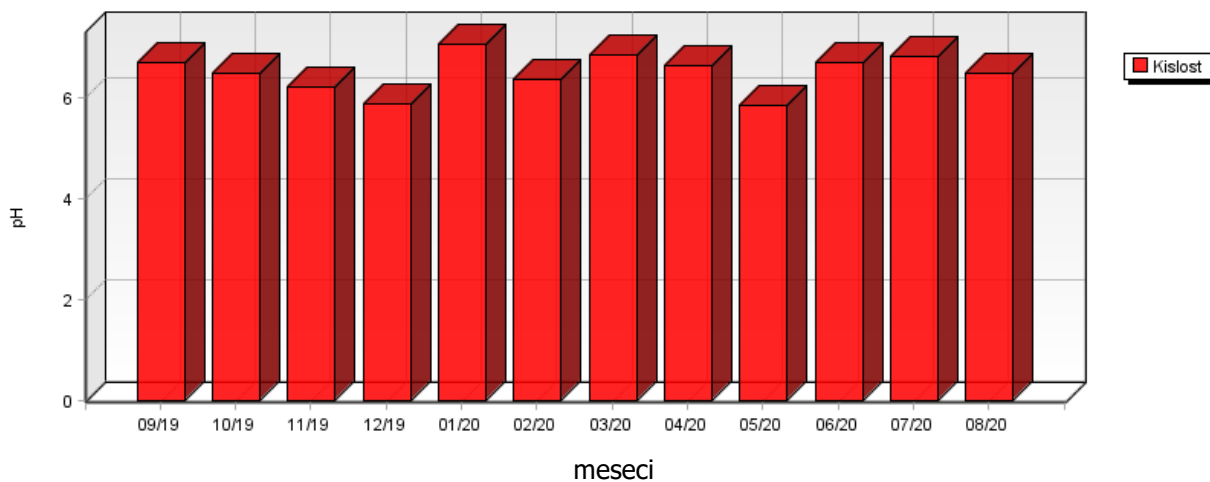
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.09.2019 do 01.09.2020

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Volumen ml	6510	4550	6650	3510	360	1110	520	1250	3030	4580	5020	6870
Kislost pH	6.69	6.47	6.21	5.86	7.07	6.37	6.84	6.63	5.83	6.69	6.80	6.46
Prevodnost $\mu\text{S/cm}$	12.80	10.90	8.10	6.00	43.30	17.10	28.20	13.00	36.10	18.70	30.40	10.10

**Sv. Mohor
VOLUMEN PADAVIN**

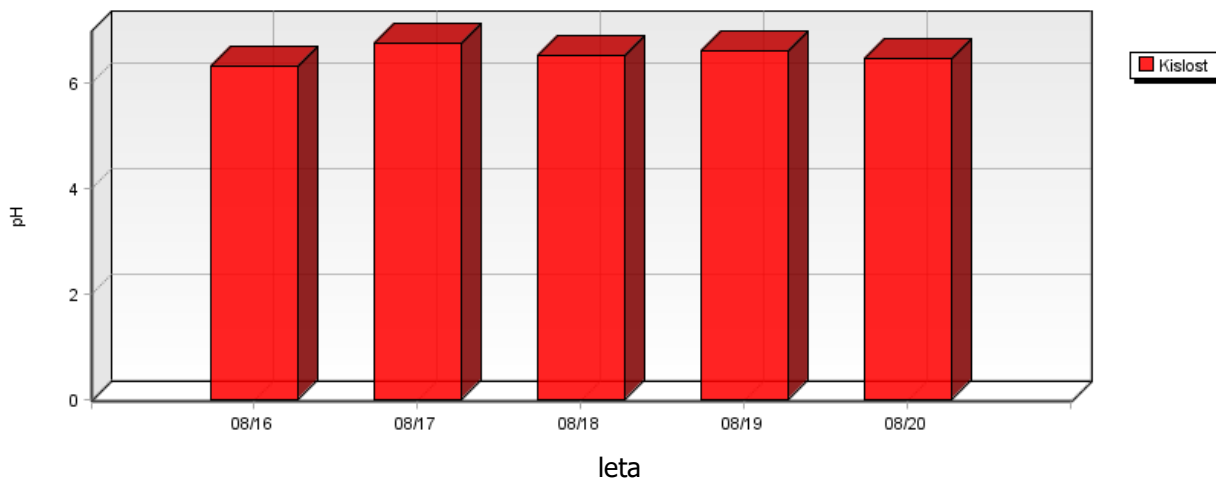

**Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN**

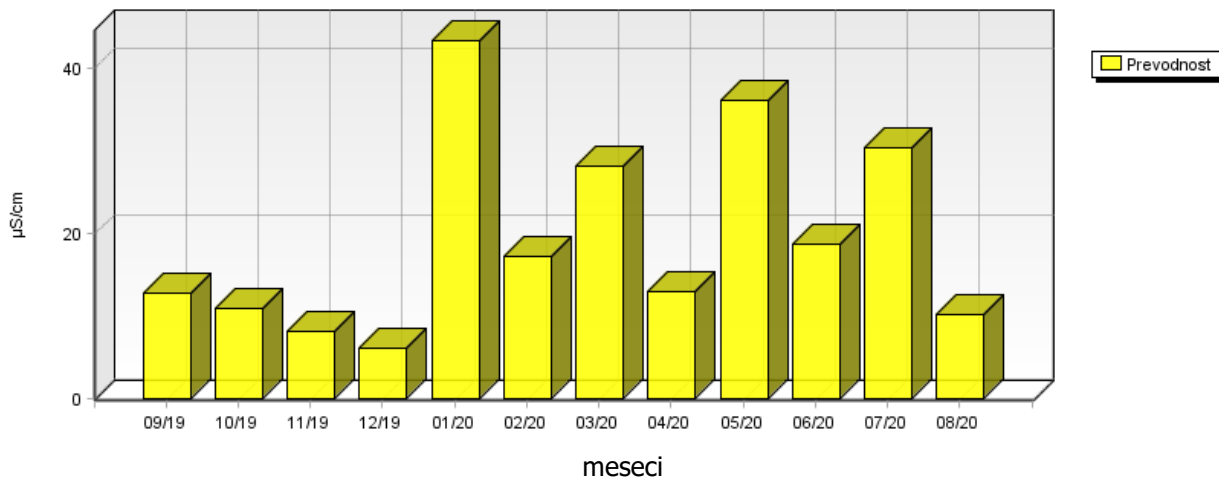

	08/16	08/17	08/18	08/19	08/20
Kislost pH	6.31	6.76	6.50	6.59	6.46

**Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN**

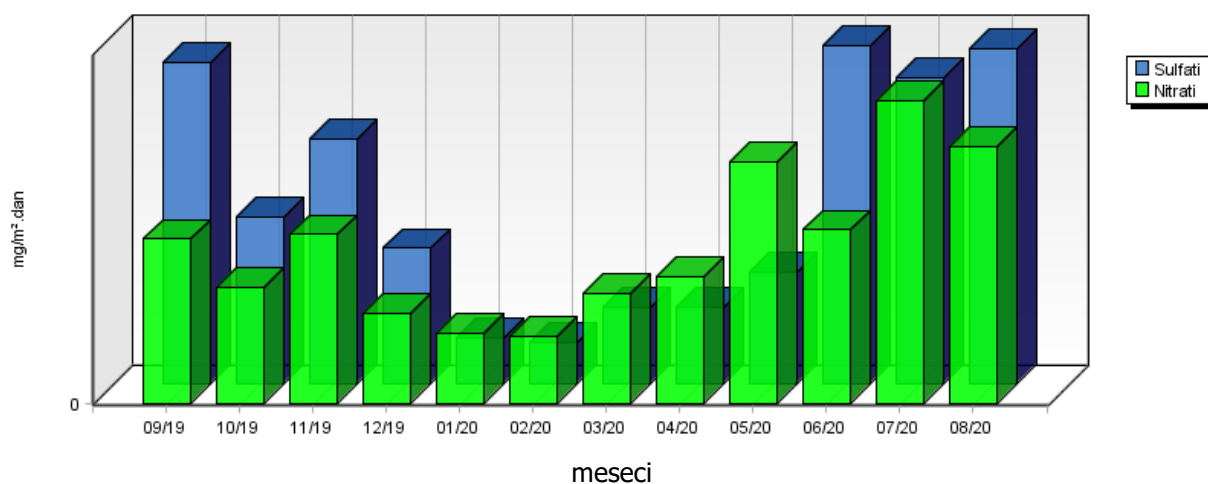

**Sv. Mohor
PREVODNOST PADAVIN**

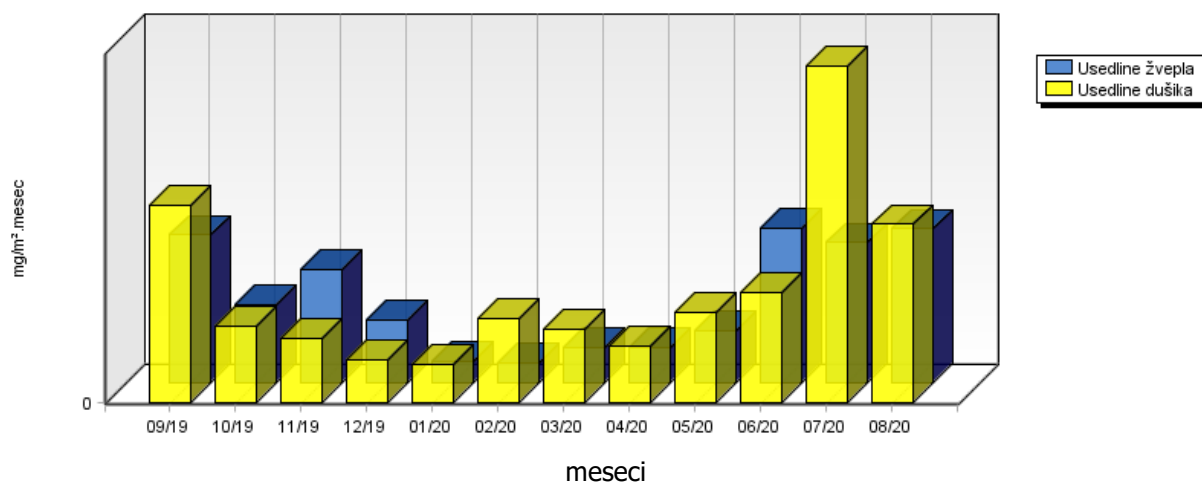

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Nitrati mg/m ² .dan	4.42	3.09	4.52	2.38	1.87	1.76	2.92	3.40	6.44	4.63	8.08	6.86
Sulfati mg/m ² .dan	8.58	4.48	6.55	3.62	1.19	1.09	2.01	2.04	2.98	9.02	8.18	8.96
Usedline dušika mg/m ² .meseč	114.53	44.00	36.91	24.49	22.19	48.88	42.52	32.31	51.79	64.05	196.31	104.15
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	85.76	44.80	65.48	36.23	11.93	10.85	20.13	20.37	29.83	90.19	81.81	89.57

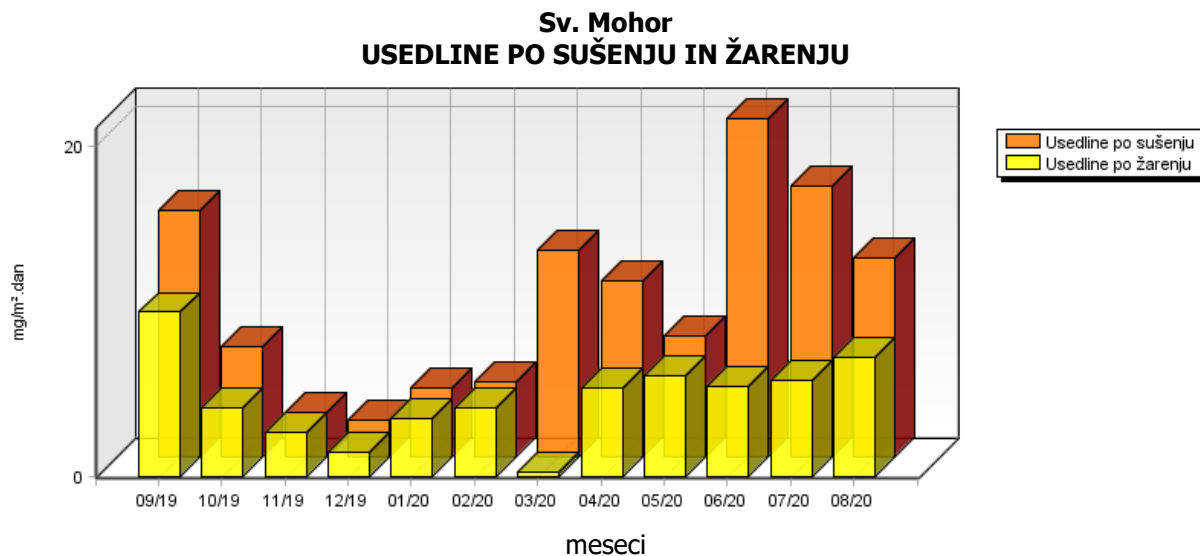
Sv. Mohor
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Sv. Mohor
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

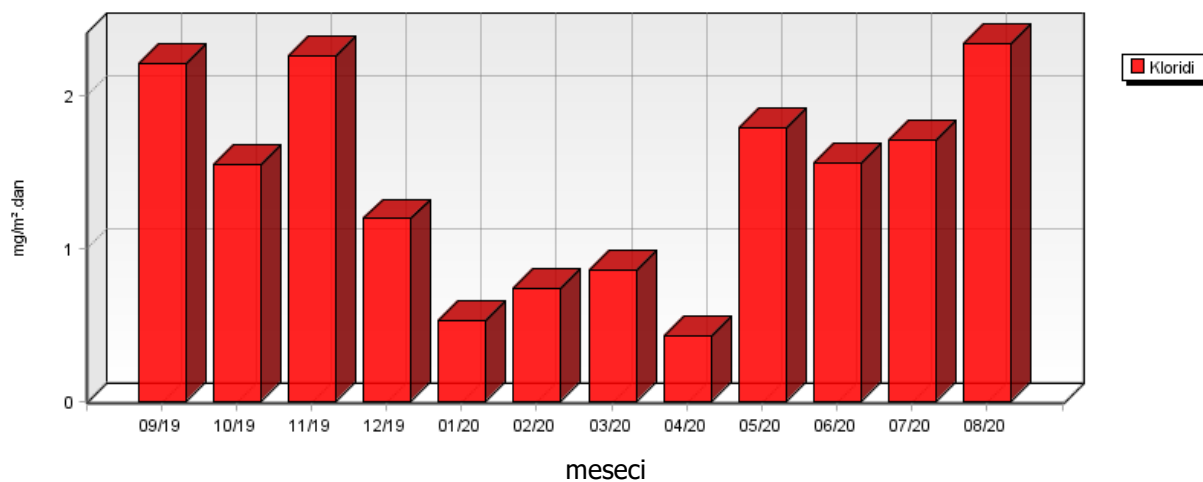

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	14.91	6.62	2.65	2.21	4.11	4.48	12.46	10.70	7.30	20.41	16.37	12.05
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	9.95	4.16	2.62	1.47	3.48	4.14	0.19	5.30	6.05	5.39	5.82	7.22

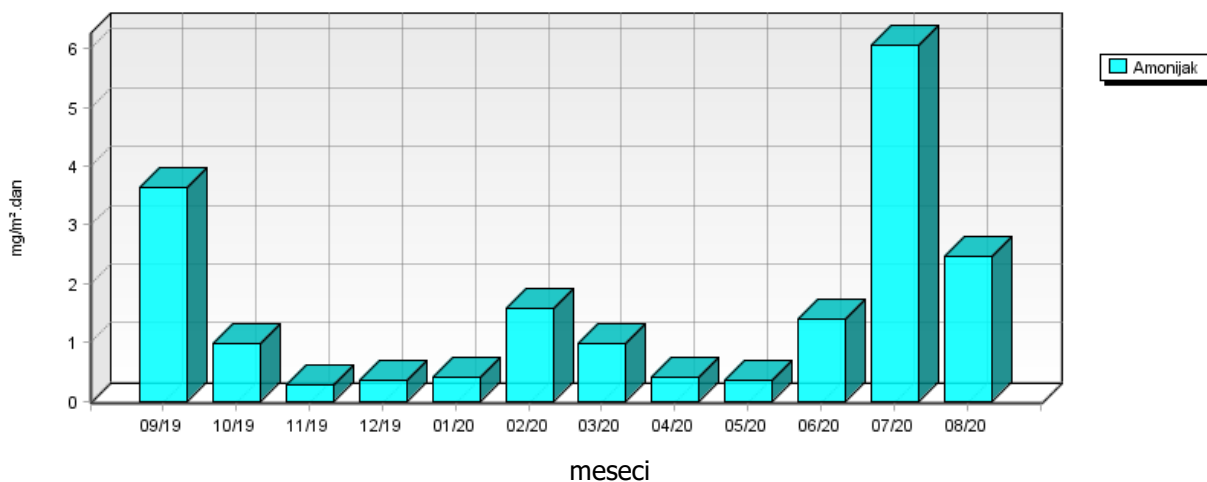

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Kloridi mg/m ² .dan	2.21	1.54	2.26	1.19	0.52	0.74	0.85	0.42	1.79	1.56	1.70	2.33
Amonijak mg/m ² .dan	3.62	0.99	0.27	0.36	0.41	1.58	0.97	0.40	0.35	1.40	6.07	2.47
Kalcij mg/m ² .dan	1.58	1.10	2.90	0.68	0.14	0.11	0.05	0.13	0.59	0.76	0.49	0.33
Magnezij mg/m ² .dan	0.38	0.40	1.37	0.31	0.03	0.03	0.04	0.07	0.18	0.22	0.30	0.40
Natrij mg/m ² .dan	0.27	1.02	1.63	0.57	0.40	0.52	0.05	0.60	0.22	0.55	0.84	0.45
Kalij mg/m ² .dan	2.03	1.88	1.40	0.17	0.15	0.35	0.02	1.25	0.78	1.46	0.20	1.04

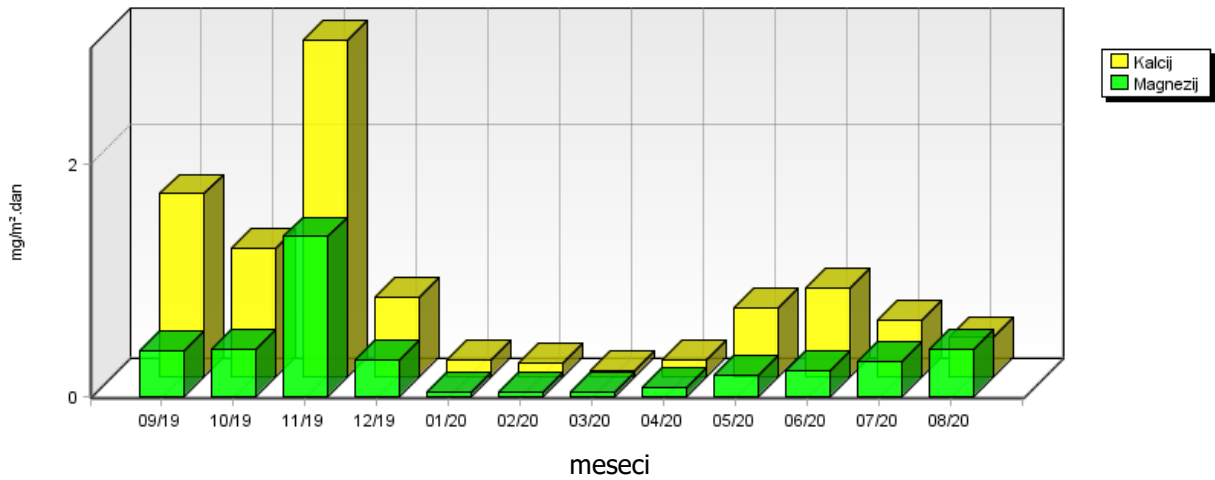
**Sv. Mohor
KLORIDI V PADAVINAH**

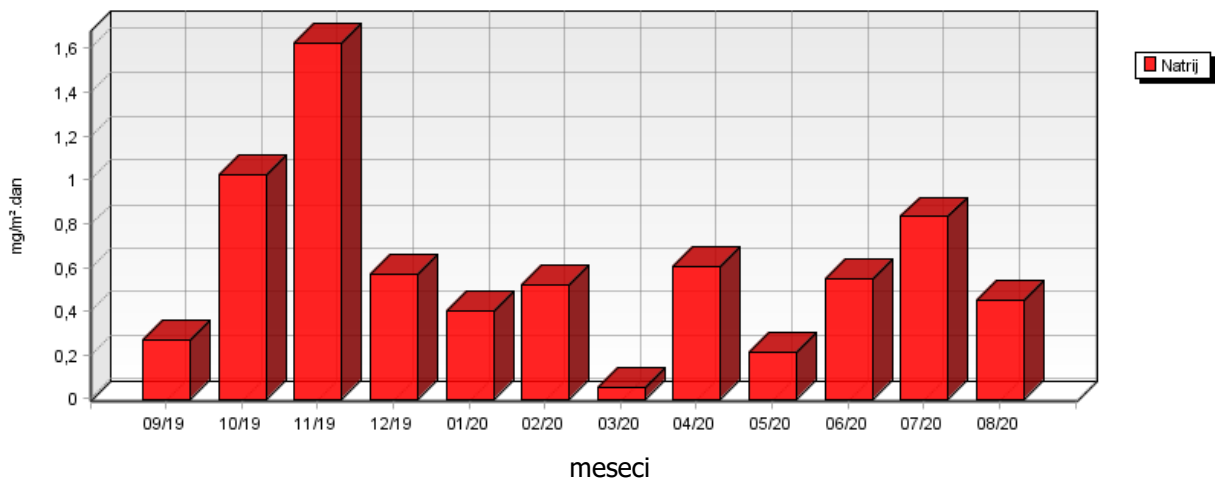
**Sv. Mohor
AMONIJAK V PADAVINAH**

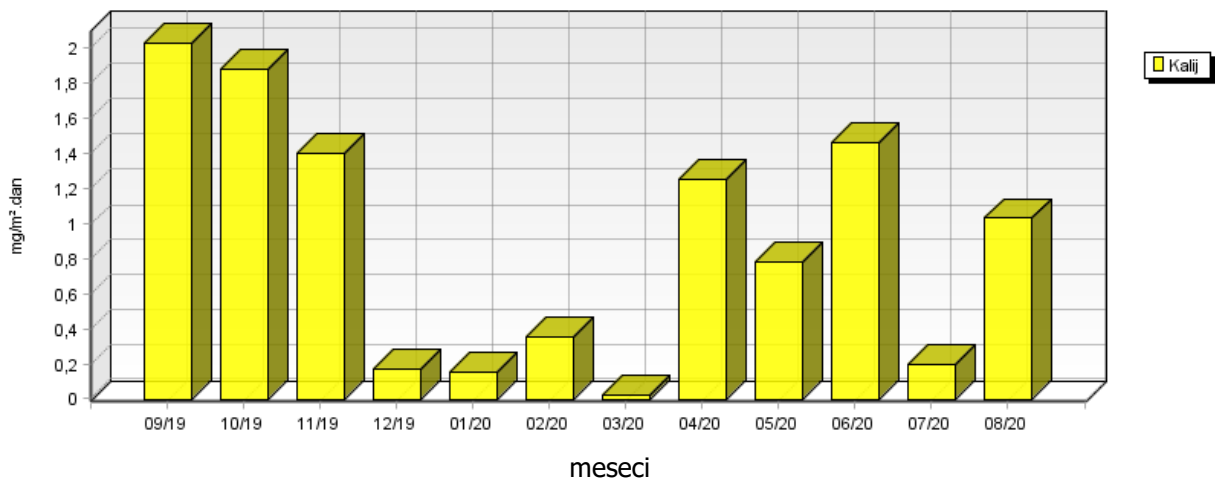
Sv. Mohor
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PDAVINAH

Sv. Mohor
NATRIJ V PDAVINAH

Sv. Mohor
KALIJ V PDAVINAH

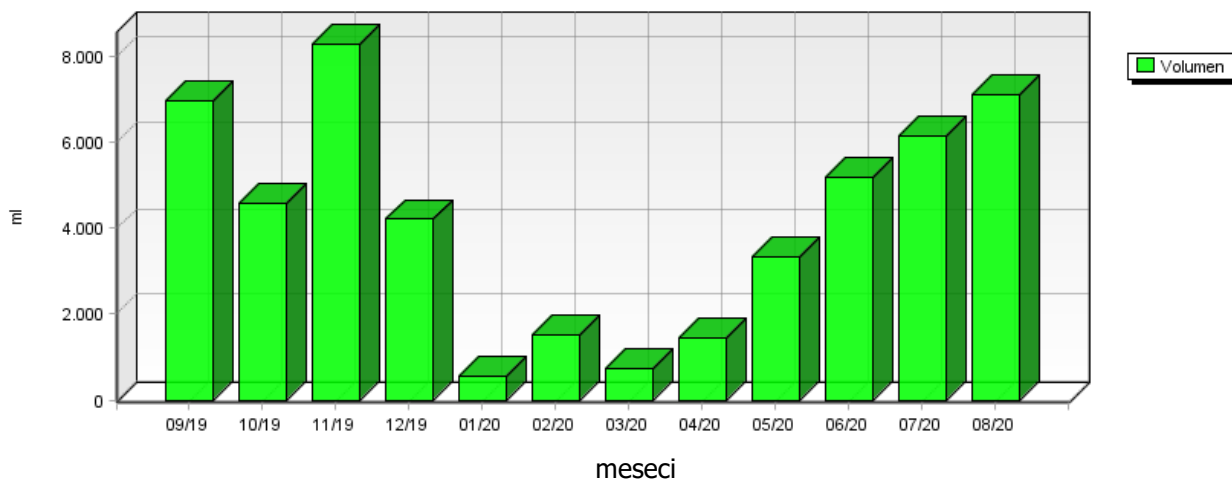

5.1.3 Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih

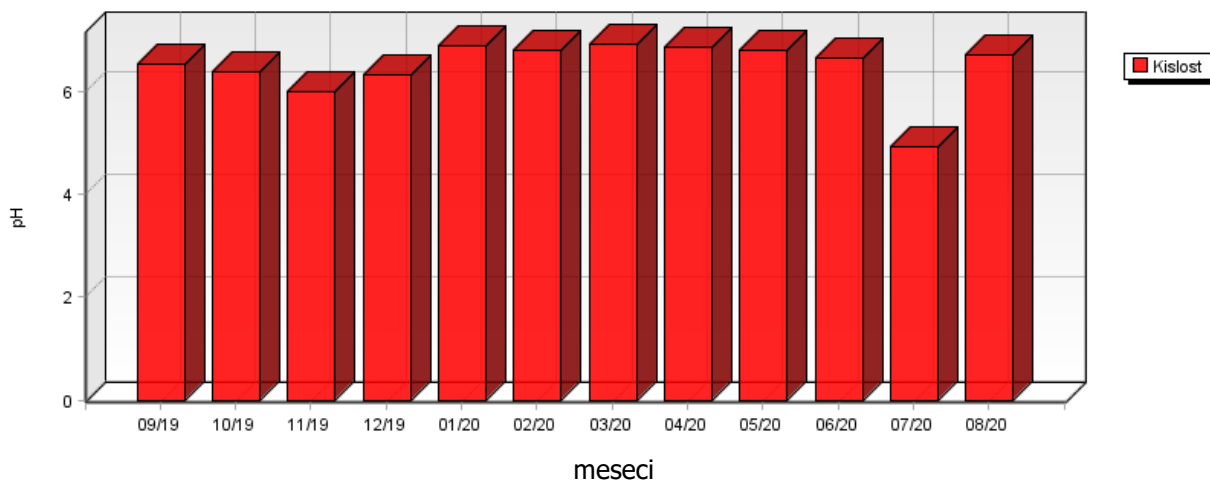
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Pri rezervoarjih
 Obdobje meritev: 01.09.2019 do 01.09.2020

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Volumen ml	6950	4570	8300	4210	550	1520	740	1440	3330	5170	6160	7110
Kislost pH	6.56	6.40	6.01	6.35	6.92	6.81	6.95	6.87	6.83	6.67	4.94	6.72
Prevodnost $\mu\text{S/cm}$	8.10	7.90	5.80	7.20	32.30	15.70	39.10	25.10	22.70	34.20	26.60	19.60

Pri rezervoarjih
VOLUMEN PADAVIN

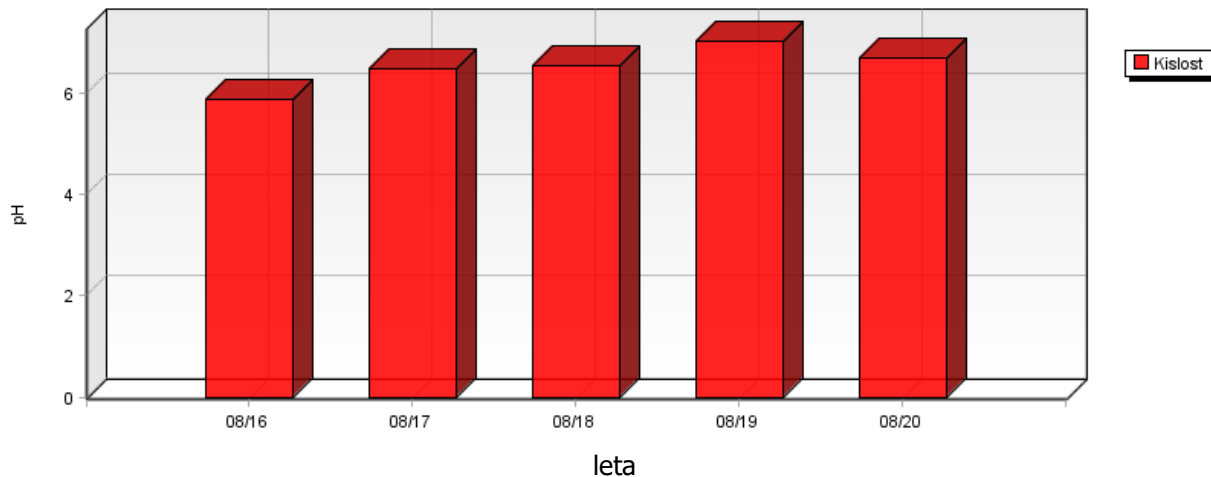

Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN

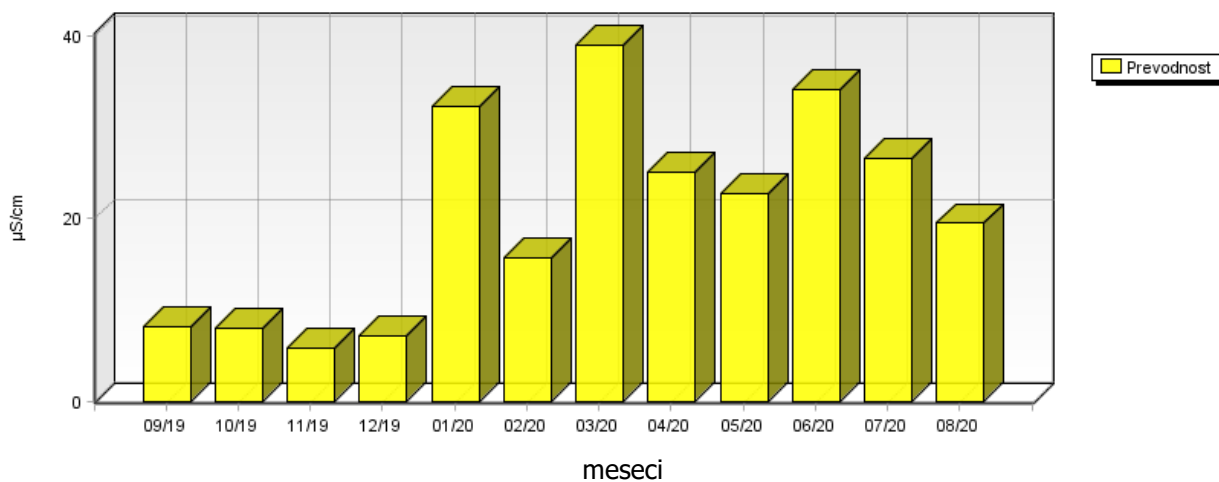

	08/16	08/17	08/18	08/19	08/20
Kislost pH	5.89	6.50	6.56	7.06	6.72

**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN**

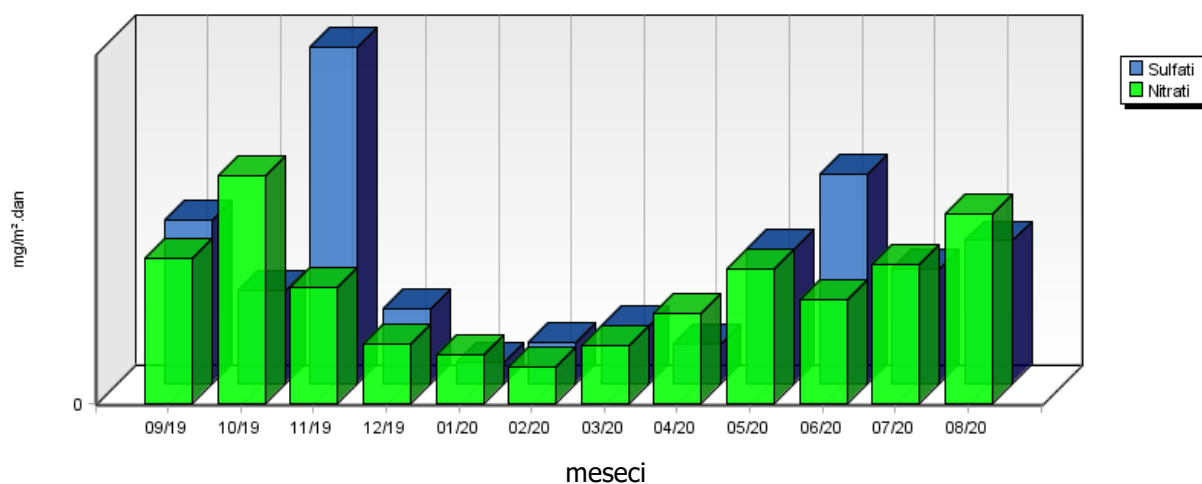

**Pri rezervoarjih
PREVODNOST PADAVIN**

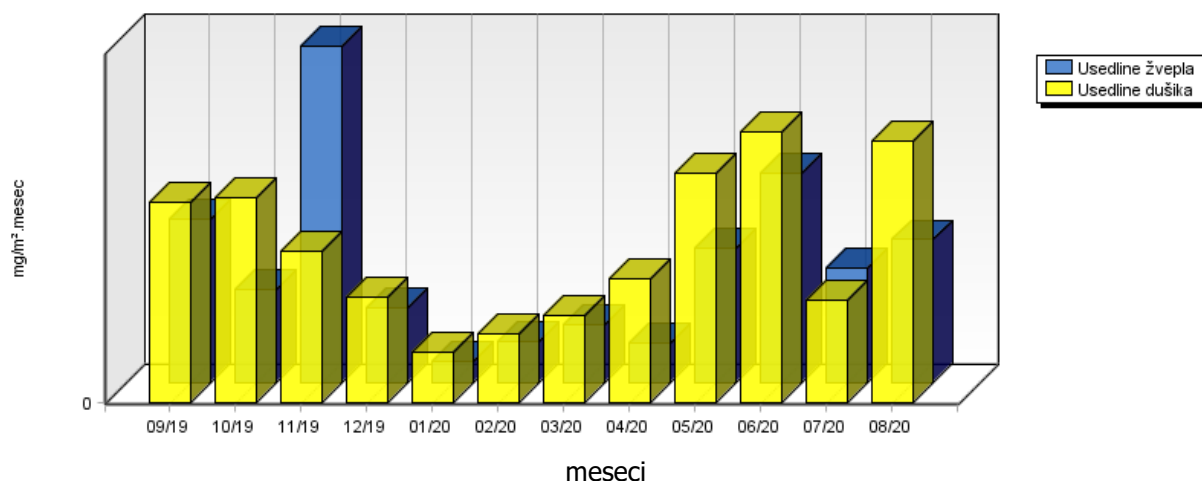

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Nitrati mg/m ² .dan	7.03	11.05	5.64	2.86	2.33	1.79	2.76	4.36	6.51	5.06	6.78	9.17
Sulfati mg/m ² .dan	8.02	4.50	16.40	3.60	1.04	1.98	2.78	1.88	6.54	10.18	5.52	6.95
Usedline dušika mg/m ² .meseč	97.19	99.46	73.69	50.72	24.59	33.05	42.37	59.66	111.13	131.73	49.81	127.48
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	80.23	45.00	164.01	36.02	10.38	19.82	27.79	18.77	65.35	101.81	55.22	69.53

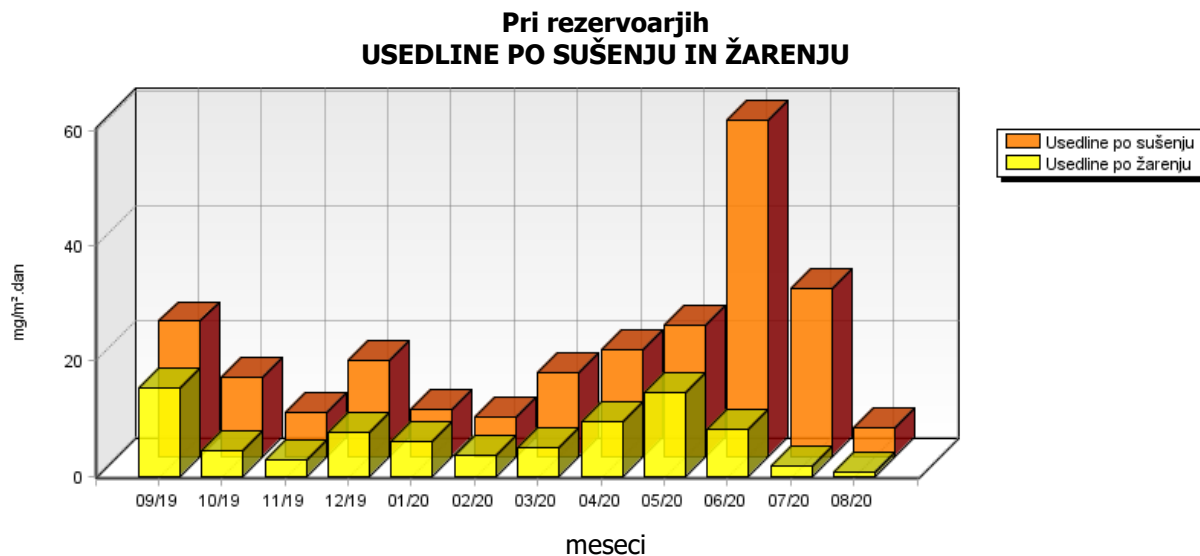
**Pri rezervoarjih
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH**

**Pri rezervoarjih
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA**

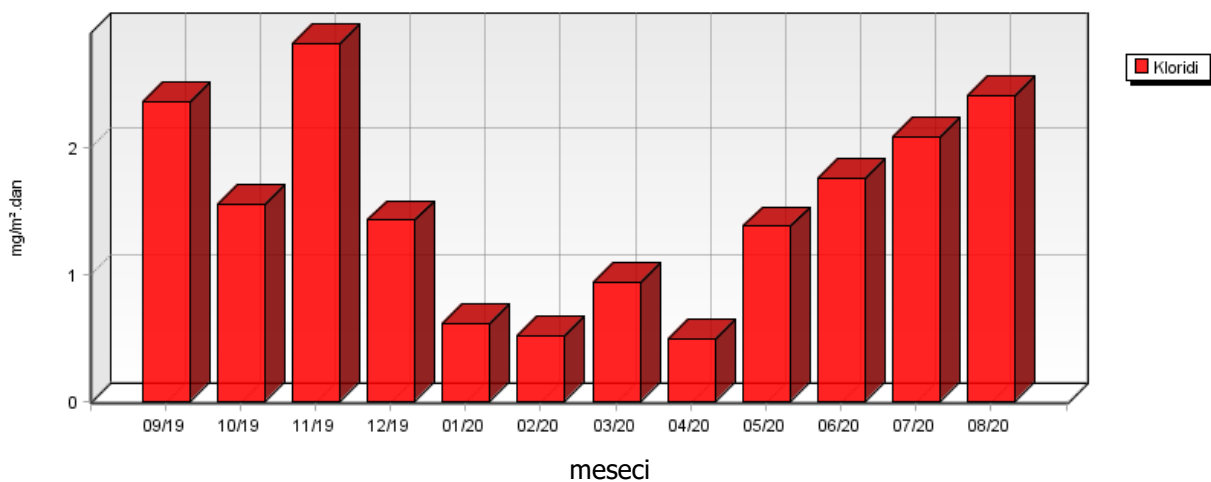

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	23.70	13.65	7.61	16.71	8.08	6.72	14.53	18.40	22.82	58.60	29.37	4.99
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	15.35	4.41	2.77	7.56	6.05	3.61	4.96	9.46	14.47	8.01	1.75	0.65

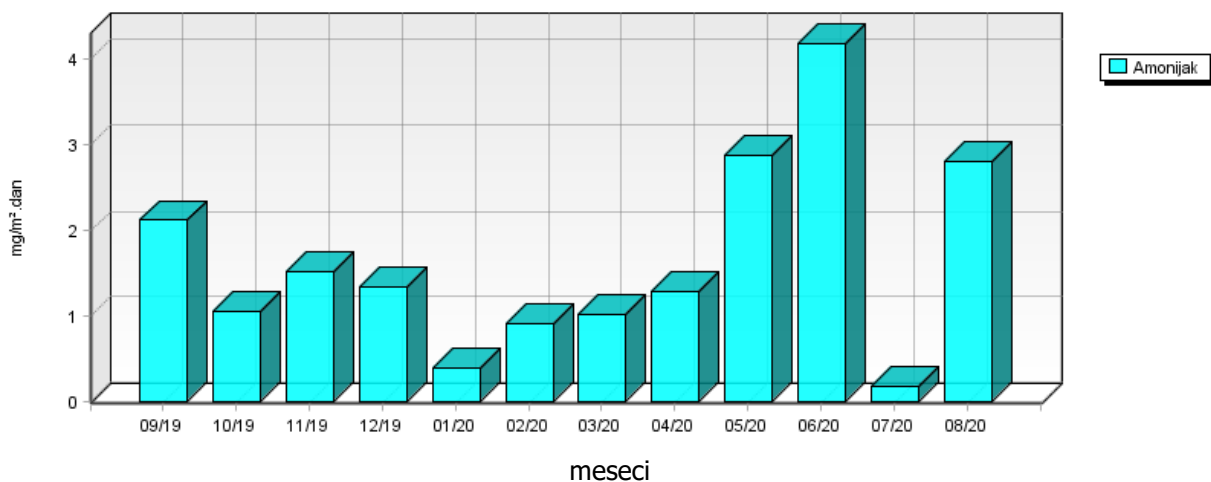

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Kloridi mg/m ² .dan	2.36	1.55	2.82	1.43	0.61	0.52	0.93	0.49	1.38	1.76	2.09	2.41
Amonijak mg/m ² .dan	2.12	1.06	1.52	1.34	0.38	0.90	1.02	1.29	2.87	4.18	0.17	2.80
Kalcij mg/m ² .dan	2.02	1.11	2.41	1.02	0.16	0.15	0.14	0.15	0.40	0.43	0.60	1.03
Magnezij mg/m ² .dan	0.41	0.40	0.98	0.25	0.08	0.04	0.07	0.08	0.20	0.43	0.18	0.21
Natrij mg/m ² .dan	0.24	0.78	1.58	0.57	0.41	0.46	0.08	0.46	0.24	0.63	1.21	0.48
Kalij mg/m ² .dan	0.28	0.40	0.39	0.14	0.31	0.15	0.03	1.19	1.33	4.49	3.36	0.54

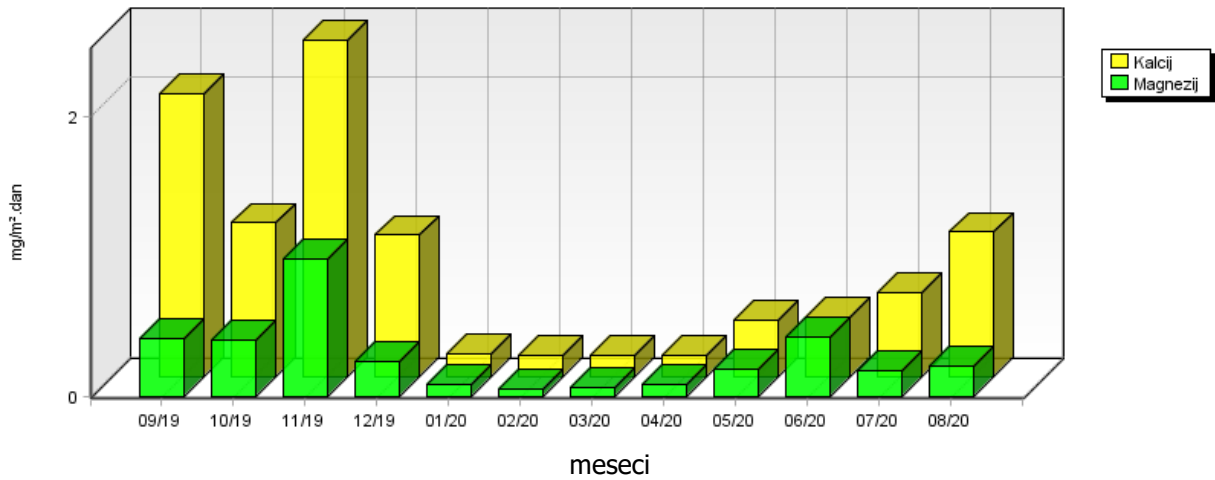
**Pri rezervoarjih
KLORIDI V PADAVINAH**

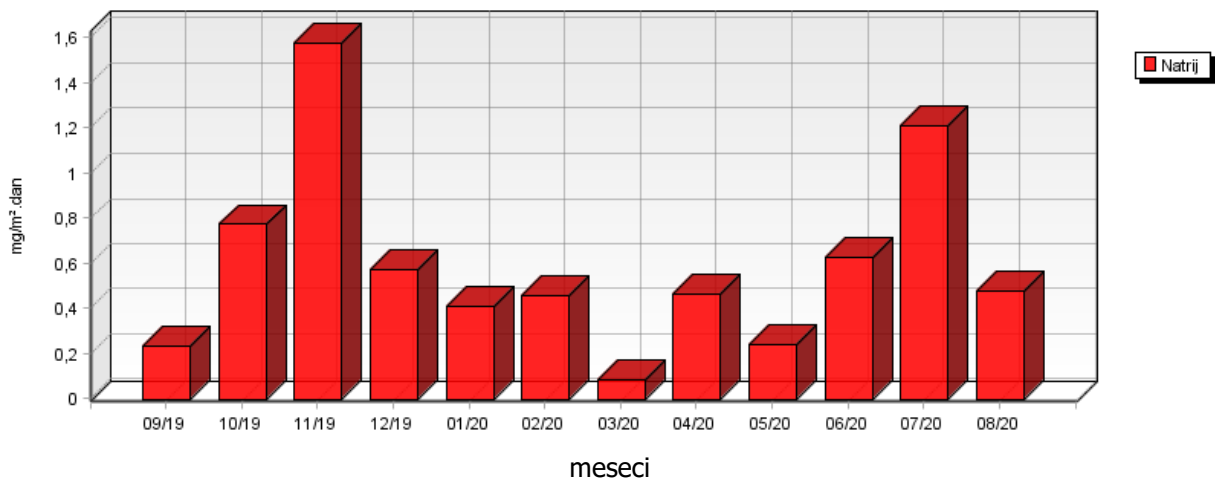
**Pri rezervoarjih
AMONIYAK V PADAVINAH**

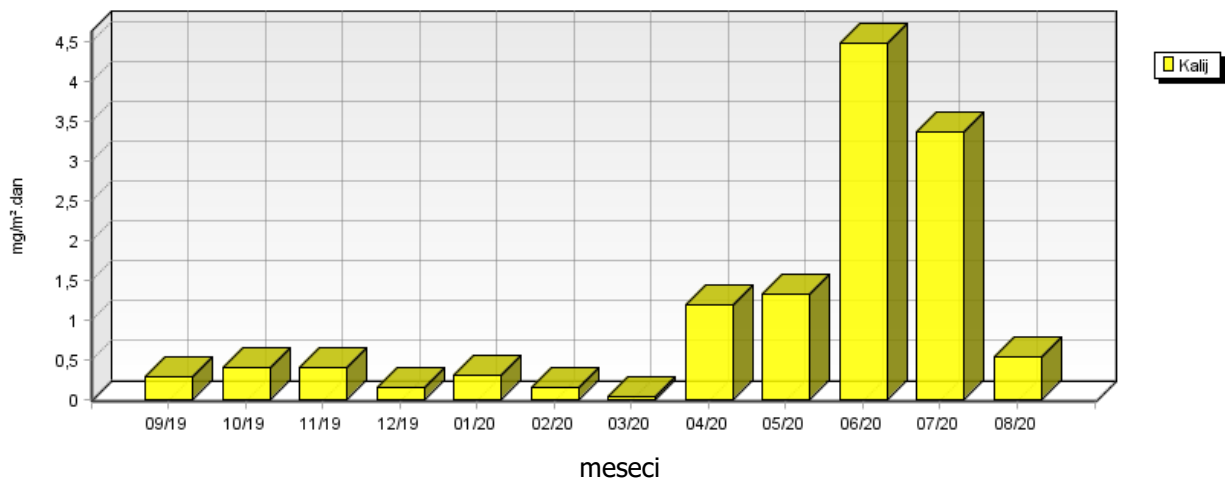
**Pri rezervoarjih
 KALCIJ IN MAGNEZIJ V PDAVINAH**

**Pri rezervoarjih
 NATRIJ V PDAVINAH**

**Pri rezervoarjih
 KALIJ V PDAVINAH**

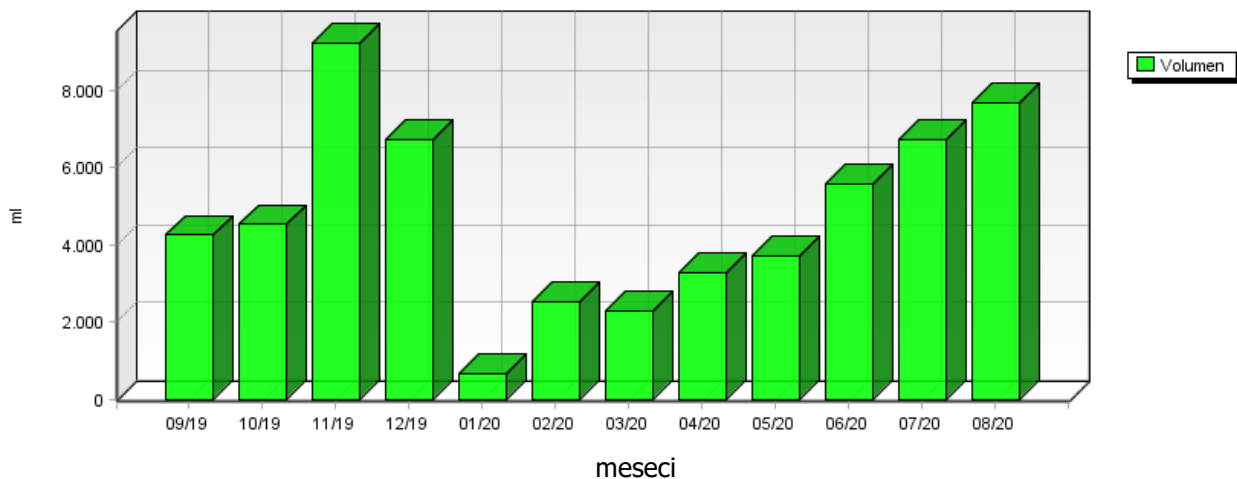

5.1.4 Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje

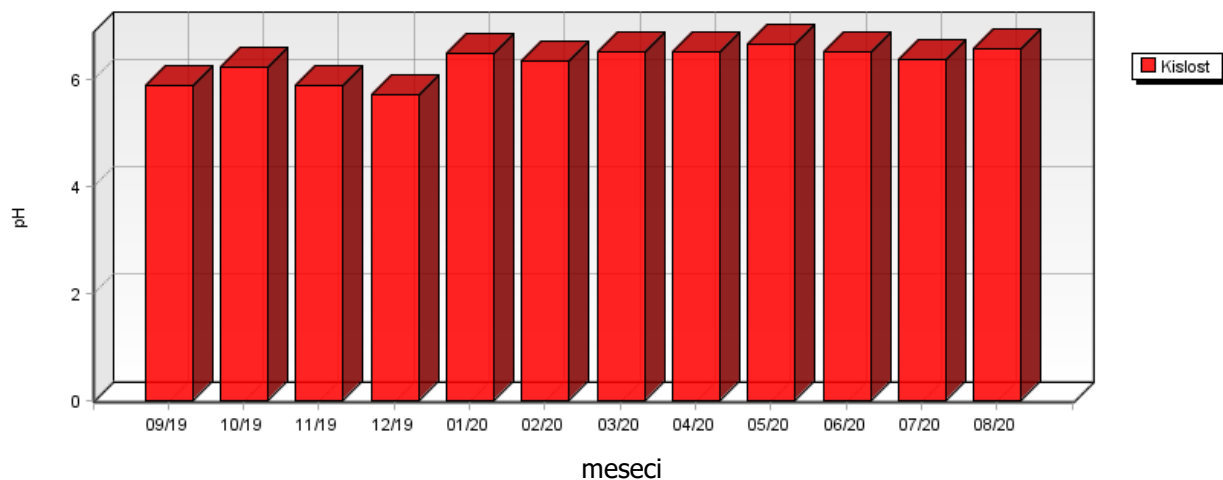
Lokacija: Referenčna lokacija
 Postaja: Kočevje
 Obdobje meritev: 01.09.2019 do 01.09.2020

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Volumen ml	4260	4530	9250	6720	650	2530	2290	3280	3700	5560	6710	7690
Kislost pH	5.89	6.24	5.89	5.70	6.49	6.33	6.51	6.50	6.67	6.50	6.38	6.57
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	8.70	9.60	5.50	6.20	14.20	12.00	21.00	12.20	16.90	16.60	15.20	14.40

Kočevje
VOLUMEN PADAVIN

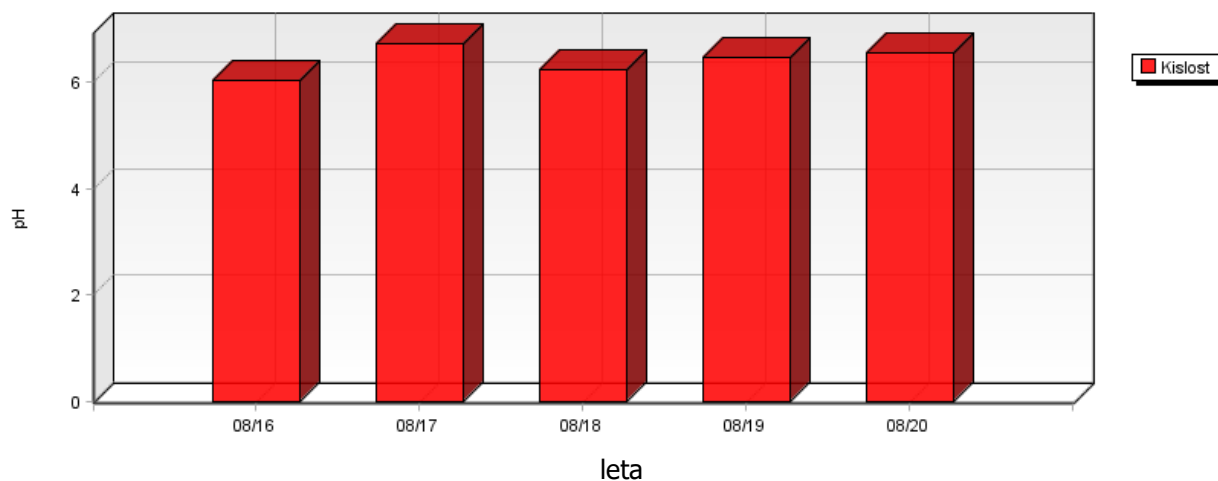

Kočevje
KISLOST PADAVIN

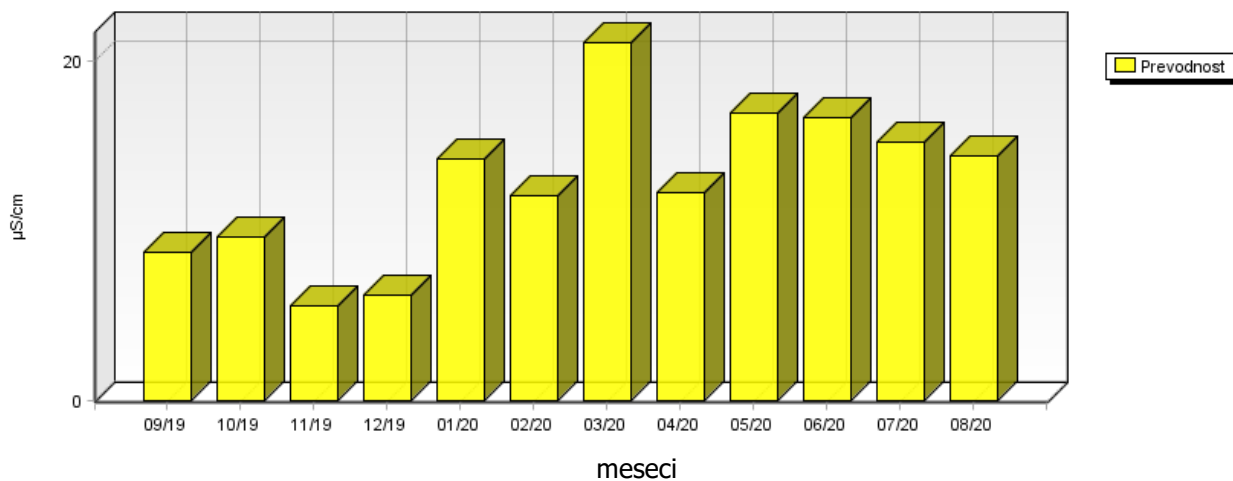

	08/16	08/17	08/18	08/19	08/20
Kislost pH	6.04	6.72	6.24	6.47	6.57

**Kočevje
KISLOST PADAVIN**

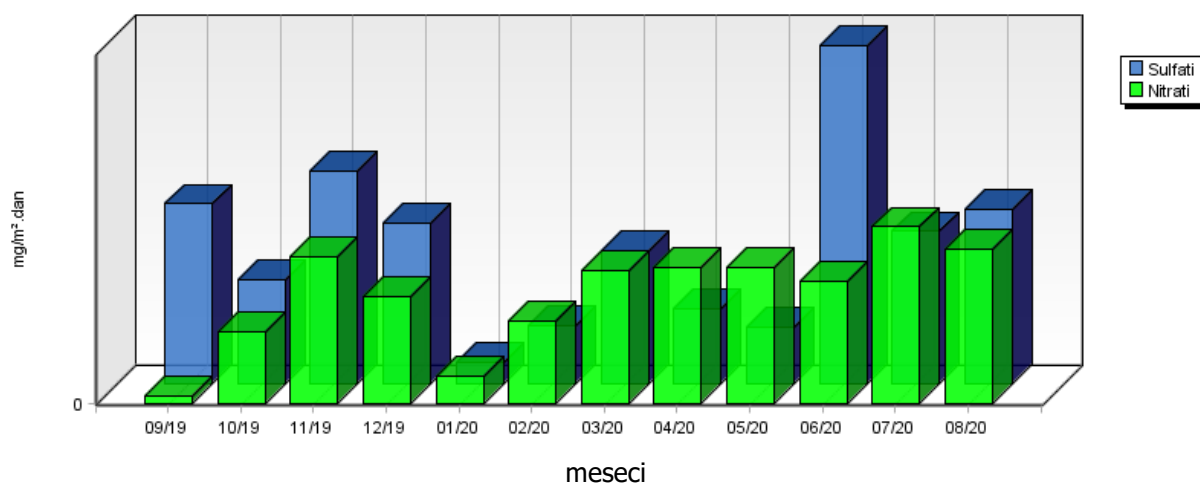

**Kočevje
PREVODNOST PADAVIN**

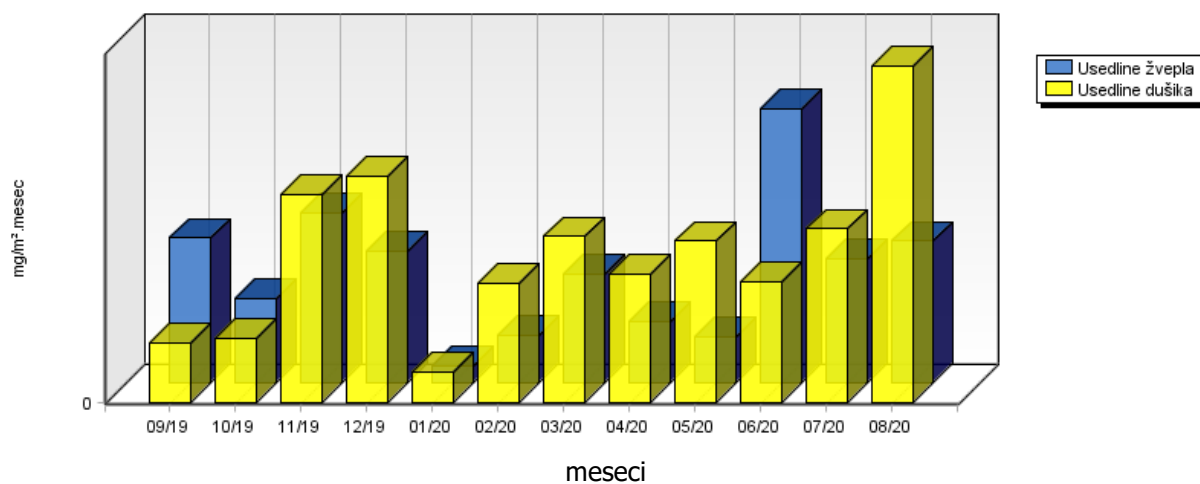

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Nitrati mg/m ² .dan	0.29	3.08	6.28	4.56	1.13	3.52	5.69	5.86	5.85	5.25	7.61	6.63
Sulfati mg/m ² .dan	7.72	4.46	9.11	6.94	0.89	2.47	5.72	3.21	2.41	14.50	6.56	7.52
Usedline dušika mg/m ² .meseč	31.66	33.76	109.97	120.35	16.07	63.14	87.90	68.27	85.97	63.74	91.95	178.96
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	77.24	44.60	91.08	69.36	8.92	24.74	57.23	32.07	24.12	144.98	65.61	75.20

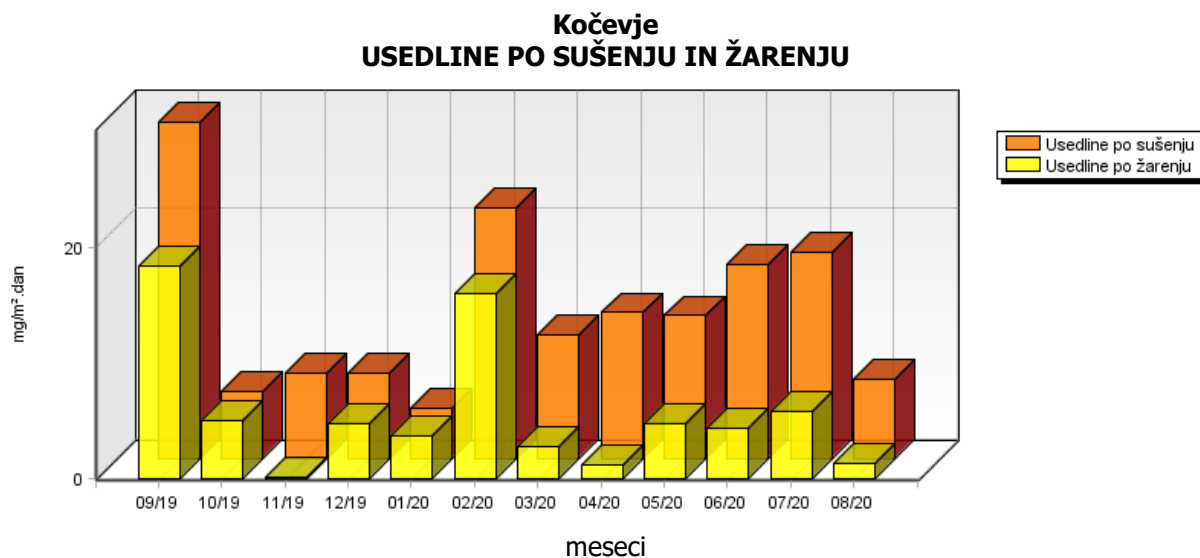
Kočevje SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Kočevje USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

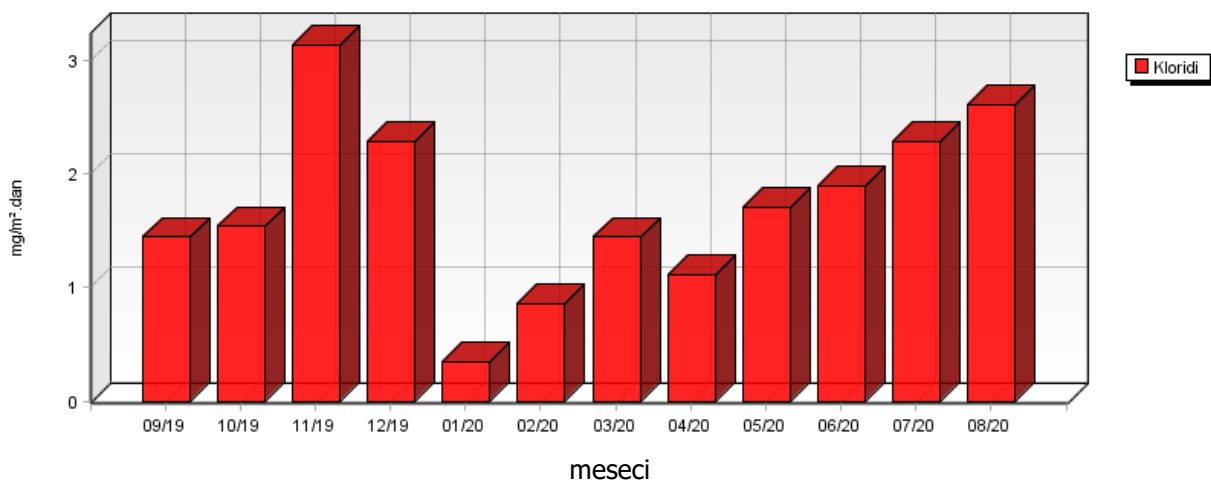

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	29.23	5.77	7.40	7.40	4.28	21.70	10.66	12.73	12.39	16.84	17.93	6.79
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	18.36	5.00	0.01	4.73	3.62	16.07	2.70	1.14	4.76	4.33	5.73	1.21

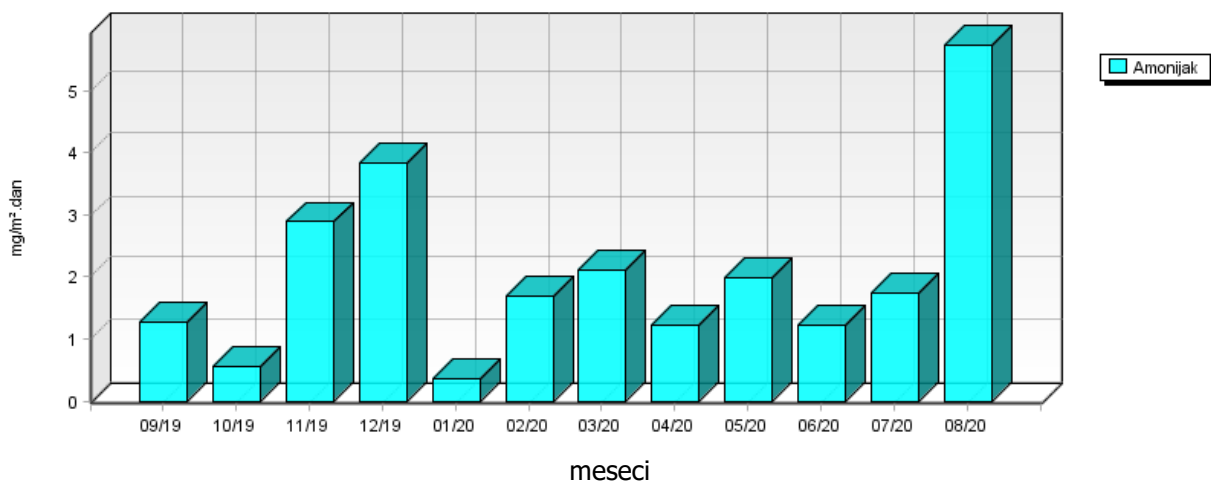

	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.45	1.54	3.14	2.28	0.34	0.86	1.45	1.11	1.71	1.89	2.28	2.61
Amonijak mg/m ² .dan	1.27	0.55	2.89	3.83	0.36	1.68	2.11	1.23	1.98	1.21	1.73	5.74
Kalcij mg/m ² .dan	0.83	0.66	3.59	0.98	0.17	0.25	0.22	0.35	0.45	1.21	0.65	0.37
Magnezij mg/m ² .dan	0.38	0.27	1.36	0.30	0.05	0.07	0.17	0.10	0.22	0.28	0.20	0.45
Natrij mg/m ² .dan	0.14	0.98	2.39	0.87	0.20	0.75	0.13	0.45	0.07	0.76	1.33	0.38
Kalij mg/m ² .dan	0.32	3.35	0.82	0.23	0.09	0.33	0.08	1.89	0.77	1.48	3.21	1.05

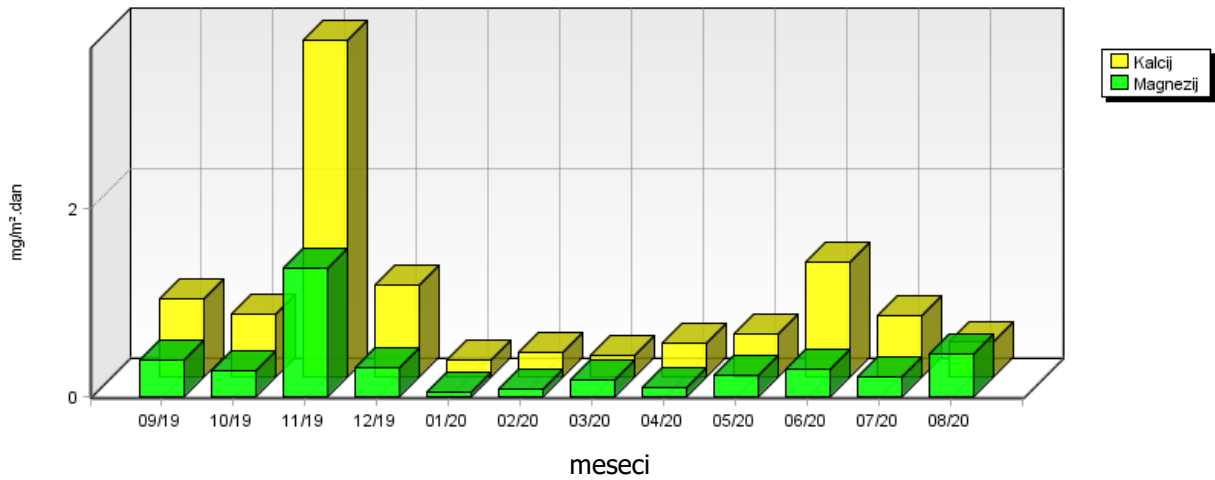
Kočevje
KLORIDI V PDAVINAH

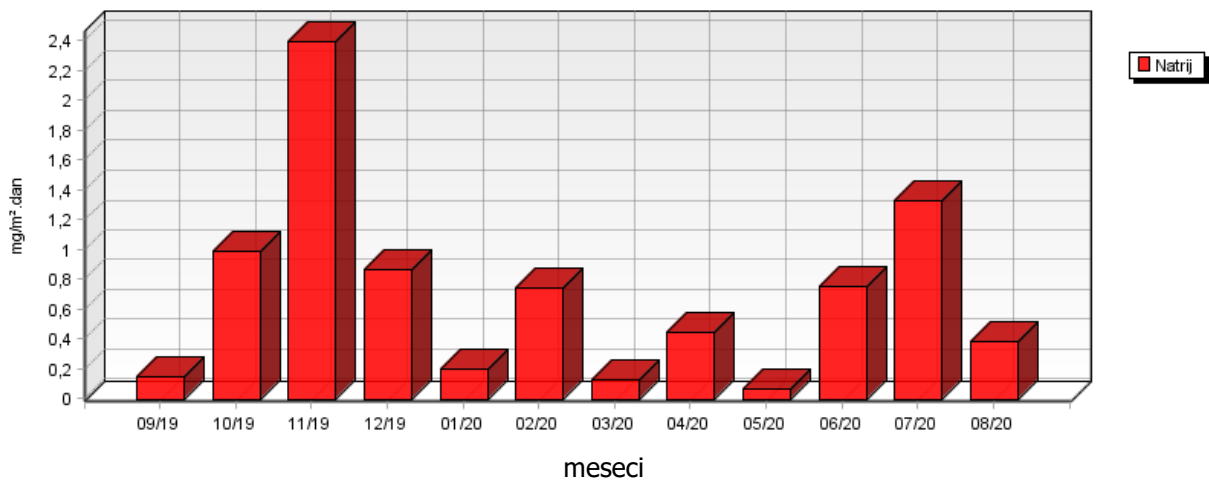
Kočevje
AMONIYAK V PDAVINAH

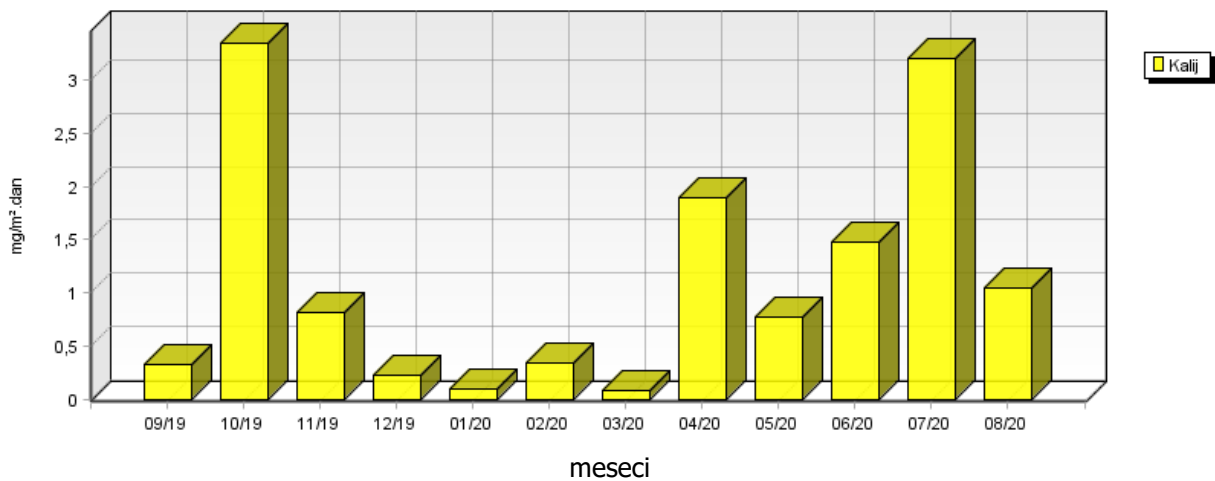
Kočevje
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH

Kočevje
NATRIJ V PADAVINAH

Kočevje
KALIJ V PADAVINAH

5.2 TEŽKE KOVINE V USEDLINAH

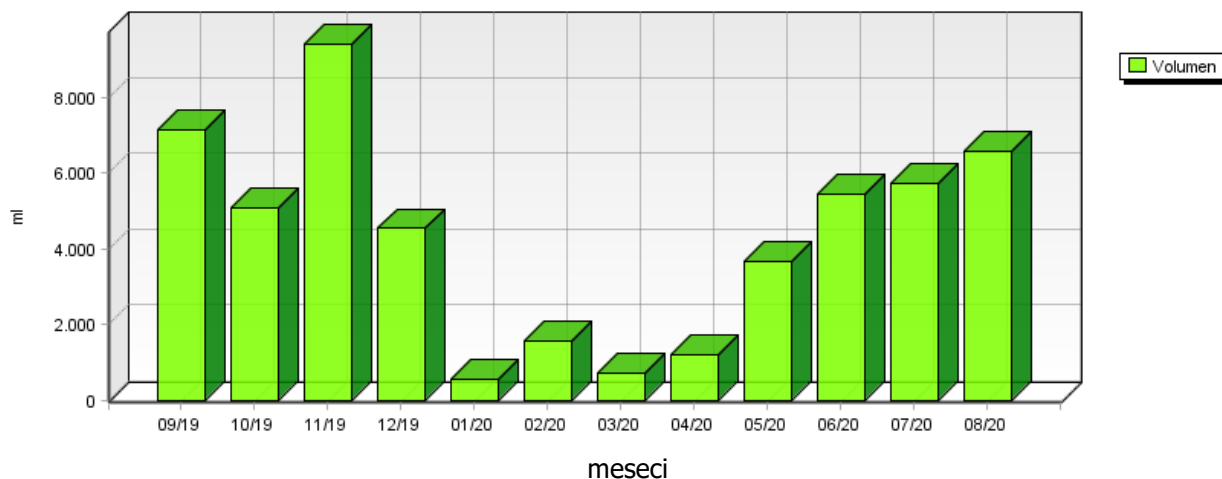
5.2.1 Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Pri rezervoarjih
 Obdobje meritev: 01.09.2019 do 01.09.2020

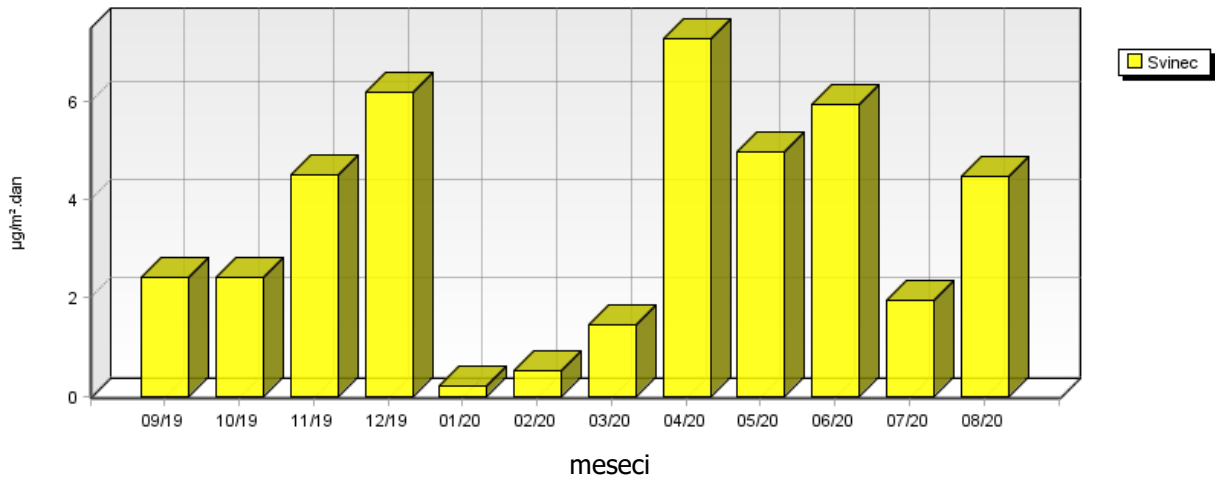
	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20
Svinec μg/m ² .dan	2.43*	2.42	4.49	6.18	0.19*	0.53*	1.45	7.25	4.97	5.92	1.94*	4.47
Kadmij μg/m ² .dan	0.49*	0.35*	0.64*	0.31*	0.04*	0.11*	0.05*	0.08*	0.25*	0.37*	0.39*	0.45*
Cink μg/m ² .dan	9.71*	6.91*	15.38	13.90	4.07	2.63	12.98	34.14	14.17	18.50	44.28	8.94*
Volumen ml	7150	5090	9440	4550	560	1550	690	1200	3660	5450	5720	6580

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj našteje kovine so sledeče: Cd 0,1 μg/l; Zn 0,5 μg/l in Pb 0,5 μg/l.

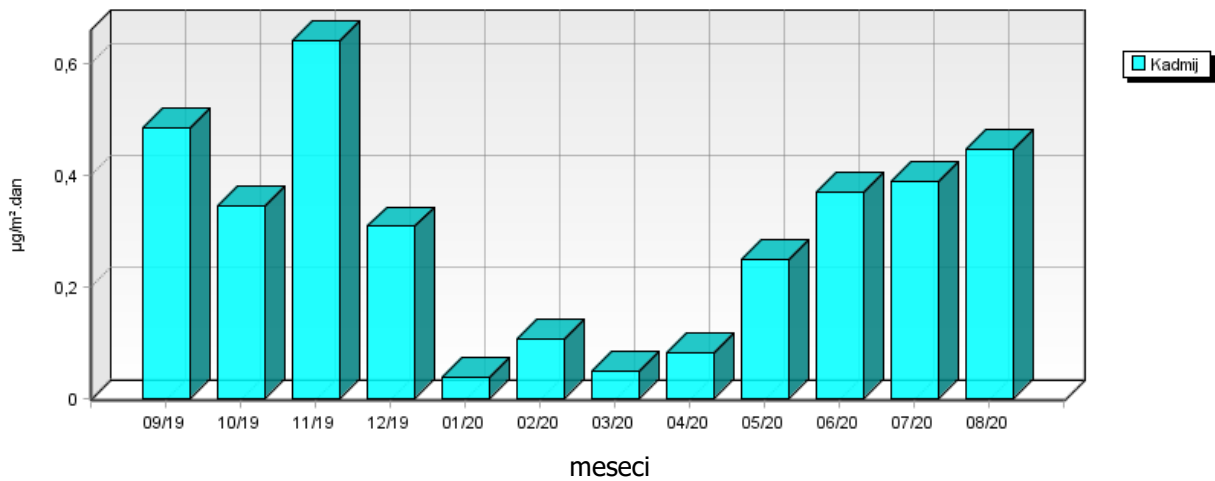
**Pri rezervoarjih
 VOLUMEN VZORCA**

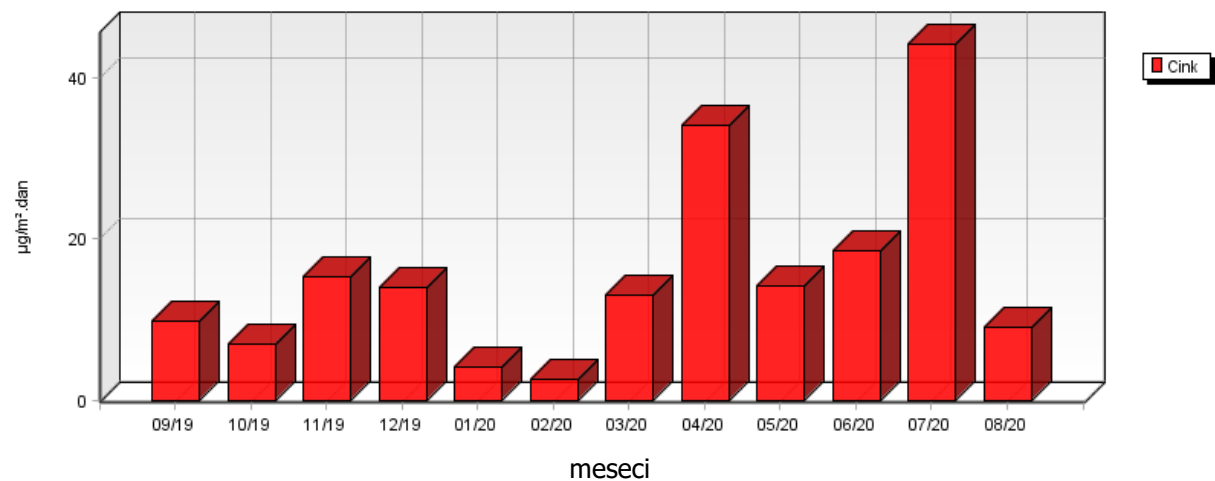
**Pri rezervoarjih
 SVINEC V PRAŠNIH USEDLINAH**

**Pri rezervoarjih
 KADMIJ V PRAŠNIH USEDLINAH**

**Pri rezervoarjih
 CINK V PRAŠNIH USEDLINAH**

5.3 RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH

5.3.1 Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah

Dvakrat letno, v enem od zimskih mesecev in enem od poletnih mesecev se v vzorcih padavin, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedejo dodatne analize naslednjih kovin: kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, aluminija, vanadija in talija. Določitev vsebnosti predmetnih kovin v vzorcih padavin je bila izvedena decembru 2019 in juliju 2020 na merilnem mestu Pri rezervovarjih.

Za analizo naštetih kovin je bila uporabljena analizna metoda ICP-MS. Rezultati so podani v $\mu\text{g}/\text{m}^2\cdot\text{dan}$.

12/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	3.09*	4.02	48.51	0.62*	3.09*	1.54*	1.54*	3.09*	30.90*	3.09*

07/20	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	10.49	5.44	121.58	0.78*	5.83	19.42	1.94*	4.66	38.84*	3.88*

*...depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v prašnih usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj našteje kovine so sledeče: Cr (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), Mn (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$), Fe (10,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), Co (0,2 $\mu\text{g}/\text{l}$), Cu (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), As (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$), Tl (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$) in Ni (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$).

5.4 PAH IN Hg V USEDLINAH

Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot enega pomembnih pokazateljev onesnaženosti zunanega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Področje vzorčenja in analiz živega srebra in policikličnih aromatskih ogljikovodikov urejajo tudi tehnični standardi. Slednji zahtevajo specifične karakteristike vzorčevalnikov, zato smo v letu 2010 izdelali nove vzorčevalnike, primerne za vzorčenje omenjenih parametrov. Meritve vsebnosti živega srebra in policikličnih ogljikovodikov se praviloma izvede dvakrat letno na lokaciji Sv. Mohor.

5.4.1 PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
PAH μg/m ² .dan	0.413	0.018*	0.013*	0.393	0.075	0.609*	0.018*	0.078	0.046	0.036*	0.015

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
Živo srebro μg/m ² .dan	0.246*	22.598**	0.157*	0.289*	0.125*	1.401	0.224*	0.150*	0.177*	0.447*	0.046*

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih z dano analizo metodo. Meje določitve za kovino Hg je 0,2 μg/l.

**...kontaminacija vzorca

6. SKLEP

Na vplivnem območju TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolici TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih ter na referenčni lokaciji Kočevje.

V mesečnem vzorcu padavin se poleg količine padavin določa prevodnost, koncentracijo nitratov, sulfatov, kloridov, amoniaka, kovine Ca, Mg, Na, K in usedline ter težke kovine v usedlinah (Pb, Zn, Cd).

Dvakrat letno, in sicer v mesecu decembru 2019 in juliju 2020, se je v vzorcih padavin na lokaciji Pri rezervoarjih, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedlo tudi dodatne analize kovin, in sicer kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, talija, vanadija in aluminija. Vsebnost teh kovin se preverja v enem od zimskih in enem od poletnih mesecev. Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot pomembnega pokazatelja onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Zato se izvaja tudi določitev policikličnih aromatskih ogljikovodikov in živega srebra v padavinah. Vzorčenje teh dveh parametrov se izvaja z vzorčevalniki, izdelanimi v letu 2010 skladno s tehničnimi standardi za predmetna parametra.

V mesecu avgustu ni bilo kislih vzorcev padavin na območju TE Brestanica (metodologija WMO). Prav tako padavine niso bile kisle na referenčni lokaciji Kočevje.